

ЗВІТ

01 квітня – 30 червня

II КВАРТАЛ
2018 РОКУ

РАДА БІЗНЕС-
ОМБУДСМЕНА

www.boi.org.ua

Зміст

Вступне слово бізнес-омбудсмена	5
Огляд II кварталу 2018 року	6
1. Тенденції скарг	8
1.1. Кількість та характер отриманих скарг	8
1.2. Часові рамки попереднього вивчення скарг	12
1.3. Кількість проведених розглядів та причини залишення скарг без руху	12
1.4. Часові межі проведення розглядів	16
1.5. Державні органи, на які скаржилися найчастіше	18
1.6. Географія отриманих скарг	22
1.7. Портрет скаржників	23
1.8. Аналіз скарг щодо податкових перевірок	28
1.9. Відгуки	35
2. Огляд розслідувань та рекомендації державним органам	38
2.1. Інформація по закритих справах та наданих рекомендаціях	38
2.2. Виявлені та вирішені системні проблеми	46
2.3. Новий системний звіт «Актуальні проблеми бізнесу у митній сфері»	51
2.4. Огляд важливих розслідувань	53
3. Співпраця зі стейкхолдерами	71
3.1. Співпраця з державними органами	71
3.2. Перший рік роботи Всеукраїнської мережі доброчесності та комлаєнсу	74
3.3. Зв'язки з громадськістю	76

Скорочення «РБО», «Рада» використовуються по тексту звіту для позначення Ради бізнес-омбудсмена.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні друзі, колеги та партнери!

Я радий представити звіт Ради бізнес-омбудсмена за II квартал 2018 року.

Другий квартал поспіль ми отримуємо менше скарг від бізнесу. Це позитивний тренд, але варто зазначити, що кількість звернень у звітному періоді все одно на 73% більша, ніж у другому кварталі 2017 року. Меншу кількість скарг можна пояснити зменшенням на 62% кількості звернень щодо блокування податкових накладних. Це, очевидно, свідчить про покращення роботи системи реєстрації податкових накладних.

Державні органи виконали 93% наданих нами рекомендацій. А рівень задоволеності скажників роботою РБО залишається на дуже високому рівні – 97%. Прямий фінансовий ефект звітного періоду склав 1,2 млрд. грн. А загальний фінансовий вплив з початку нашої діяльності перевищує 12,7 млрд. грн. Серед нефінансових результатів можна виокремити десятки випадків припинення недобросовісної поведінки, прийняття податкової звітності та закритих кримінальних справ.

Компанії також подали менше скарг стосовно кримінальних проваджень проти бізнесу з боку ДФС, неприйняття податкової звітності та електронного адміністрування ПДВ. Єдиним предметом скарг, щодо якого ми отримали більше звернень в цьому кварталі, стали податкові перевірки. З огляду на важливість і складність цього питання, ми присвятили окремий розділ нашого звіту його поглибленому аналізу. В результаті дослідження ми дійшли висновку, що у понад

90% справ, коли ми підпримали позицію скажника, але на етапі адміноскаргження вони не були успішно вирішені, адмінсуди винесли рішення на користь скажників. Це доводить, що ДФС потрібно звертати більше уваги на аргументи РБО на етапі адміністративного оскарження задля підвищення ефективності роботи судової системи та її часткового розвантаження.

Зважаючи на важливість ефективної роботи митниці в розвитку міжнародної торгівлі та сталому залученні інвестицій, ми підготували системний звіт щодо проблем бізнесу у митній сфері. У звіті ми дослідили питання, з якими до нас, зокрема, зверталися підприємці, а також розробили рекомендації уряду задля їх вирішення.

Кінець звітного періоду ознаменувався нашим особливим досягненням. Верховна Рада прийняла Закон «Про валюту» і скасувала спеціальні санкції у зовнішньоекономічній діяльності. Ми очікуємо, що це поживить міжнародну торгівлю, забезпечить базові умови для розширення експорту і призведе до збільшення прямих інвестицій в реальну економіку України.

З першого дня своєї роботи Рада підтримує український бізнес у його прагненні досягнути довгоочікуваної справедливості шляхом заохочення прозорості, верховенства права та конструктивного діалогу з урядом. У нас є обов'язок, досвід та бажання й надалі працювати у цьому напрямку.

З повагою,

Альгирдас Шемета
Бізнес-омбудсмен

Рада бізнес-омбудсмена

ОГЛЯД II КВАРТАЛУ 2018 РОКУ

391
справ закрито

1,2 млрд. грн.

прямий
фінансовий ефект

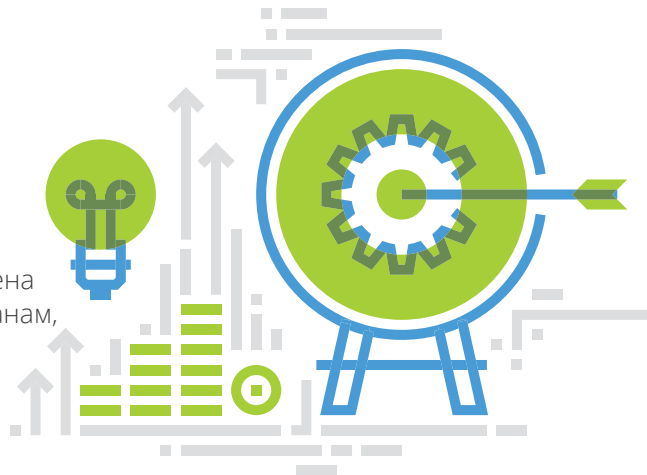

97%

скаржників задоволені
співпрацею з РБО

93%

рекомендацій,
наданих Радою
бізнес-омбудсмена
державним органам,
вже виконано

ТОП-5 ПРЕДМЕТІВ СКАРГ

62%

Податкові
питання

16%

Дії правоохоронних
органів

7%

Дії державних
регуляторів

4%

Дії органів
місцевого
самоврядування

2%

Законопроекти
та зміни до них

ТОП-5 ІНДУСТРИЙ

30%

Оптова торгівля

14%

Промислове
виробництво

9%

Сільське господарство
та гірничодобувна
промисловість

9%

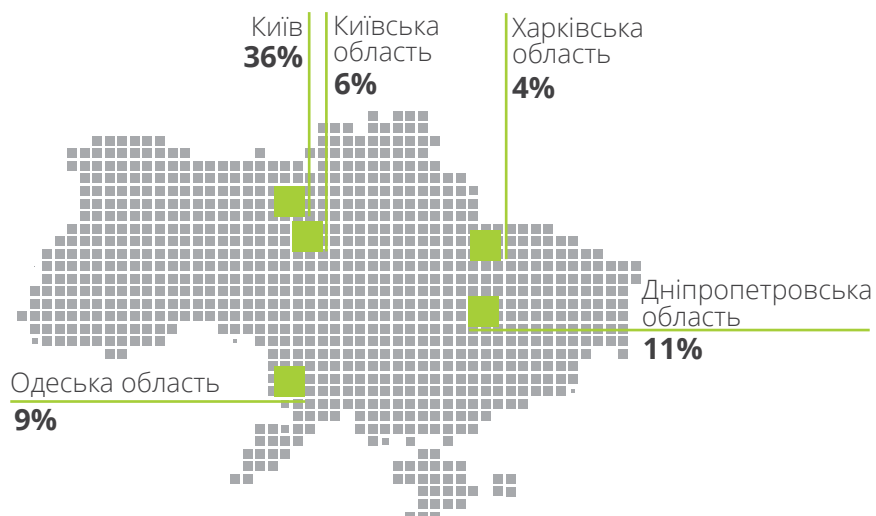
Нерухомість
та будівництво

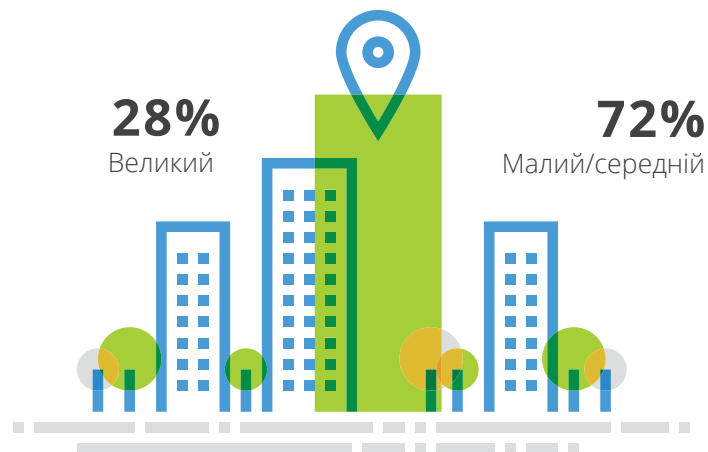
6%

Приватні підприємці

ТОП-5 НАЙАКТИВНІШИХ ОБЛАСТЕЙ

РОЗМІР БІЗНЕСУ

КАПІТАЛ

81%

Український бізнес

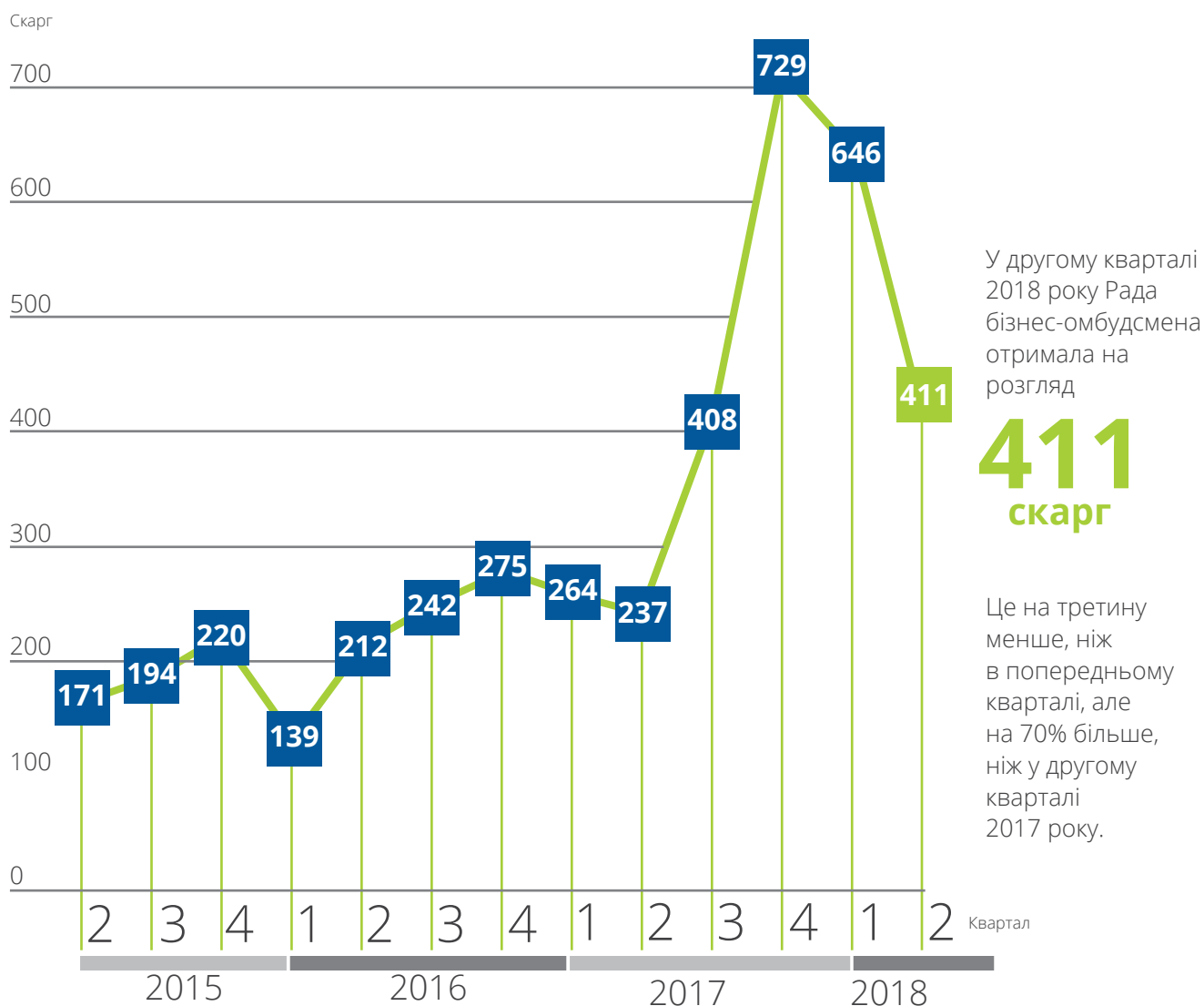
19%

Бізнес з іноземними
інвестиціями

ТЕНДЕНЦІЇ СКАРГ

1.1. Кількість та характер отриманих скарг

(пункт Регламенту 5.3.1 (а))

Всього отримано скарг з початку діяльності РБО у травні 2015 року:

4148

	Кількість отриманих скарг у 2 кв. 2018 р.	В порівнянні з 1 кв. 2018 р.	В порівнянні з 2 кв. 2017 р.
Податкові питання	254	-41%	142%
Блокування податкових накладних	116	-62%	-
Податкові перевірки	61	5%	144%
Електронне адміністрування ПДВ	16	-20%	78%
Кримінальні провадження проти бізнесу з боку ДФС	12	-40%	50%
Розірвання договору про визнання електронної звітності	6	-14%	-40%
Затримка з поверненням ПДВ	5	0%	-75%
Анулювання/відновлення/відмова у реєстрації платників ПДВ	1	-50%	-75%
Інші податкові питання	37	131%	28%
Дії Національної поліції	32	19%	100%
Бездіяльність	16	60%	100%
Процесуальні зловживання	9	0%	50%
Кримінальні провадження проти бізнесу	2	-33%	100%
Звинувачення в корупції	2	0%	-
Інші дії	3	0%	200%
Дії державних регуляторів	29	-41%	-17%
Державна архітектурно-будівельна інспекція України	2	100%	-75%
Держгеокадастр	1	0%	-
Антимонопольний комітет України	0	-100%	-100%
Інші дії	26	-43%	0%
Дії Прокуратури	25	-24%	56%
Процесуальні зловживання	14	56%	75%
Кримінальні провадження проти бізнесу	5	-50%	150%
Бездіяльність	3	-67%	-40%
Звинувачення в корупції	1	-	-
Інші дії	2	-60%	100%

	Кількість отриманих скарг у 2 кв. 2018 р.	В порівнянні з 1 кв. 2018 р.	В порівнянні з 2 кв. 2017 р.
Дії органів місцевого самоврядування	15	-17%	67%
Правила та дозволи	5	-	400%
Виділення земельних ділянок	3	-50%	200%
Інші дії	7	-42%	0%
Законопроекти та зміни до них	9	-40%	-10%
Недоліки нормативно-правової бази – податкові питання	4	-33%	100%
Недоліки нормативно-правової бази – державні регулятори	4	-33%	-20%
Недоліки нормативно-правової бази – органи місцевого самоврядування	0	-100%	-
Недоліки нормативно-правової бази – інші питання	1	-50%	-67%
Дії Служби безпеки України	9	0%	13%
Процесуальні зловживання	5	67%	25%
Кримінальні провадження проти бізнесу	4	300%	300%
Звинувачення в корупції	0	-	-
Бездіяльність	0	-100%	-
Інші дії	0	-100%	-100%
Дії Міністерства юстиції України	8	-47%	-27%
Виконавча служба Мін'юсту	4	-56%	33%
Реєстраційна служба Мін'юсту	4	-33%	-50%
Митні питання	8	-20%	-11%
Оцінка митної вартості	2	0%	100%
Митне оформлення (затримка/відмова)	2	-60%	-33%
Повернення митних платежів	1	-50%	-
Інші дії	3	200%	-40%
Дії державних компаній	4	33%	33%
Дії державних компаній – інші дії	4	33%	33%

Другий квартал 2018 року характеризується зменшенням кількості отриманих скарг практично з усіх предметів звернень.

Ми отримали на 41% менше звернень з податкових питань, ніж в попередньому кварталі. Найбільше падіння зафіксовано щодо блокування податкових накладних – на 62% менше, ніж у першому кварталі 2018 року. Очевидно, це свідчить про покращення роботи системи автоматичної реєстрації податкових накладних.

Підприємці також подали менше скарг щодо податкових кримінальних справ, неприйняття та адміністрування податкової звітності. Єдиний предмет, кількість скарг щодо якого збільшилася, це податкові перевірки – +5% в порівнянні з I кв 2018 року та +144% з II кв 2017 року. Зважаючи на складність та важливість цього питання, ми присвятили окремий розділ звіту його поглибленому дослідженню.

Серед правоохоронних органів ми спостерігаємо наступну динаміку скарг. В порівнянні з попереднім кварталом ми отримали аналогічну кількість звернень щодо Служби безпеки України, на чверть менше щодо Прокуратури, але на 19% більше щодо Національної поліції. У випадку останньої бізнес найчастіше скаржився на її бездіяльність.

Кількість звернень щодо неправомірних дій державних регуляторів також значно зменшилася в порівнянні з попереднім кварталом та аналогічним звітним періодом 2017 року.

1.2. Часові межі попереднього вивчення скарг

(пункт Регламенту 5.3.1 (b))

Середній час
попереднього
розгляду скарги:

9.4

робочих днів

Відповідно до нашого регламенту,
середній час попереднього вивчення
скарг не повинен перевищувати

10

робочих днів

1.3. Кількість проведених розглядів та причини залишення скарг без руху

(пункт Регламенту 5.3.1 (c))

238

Розслідування

58%

115

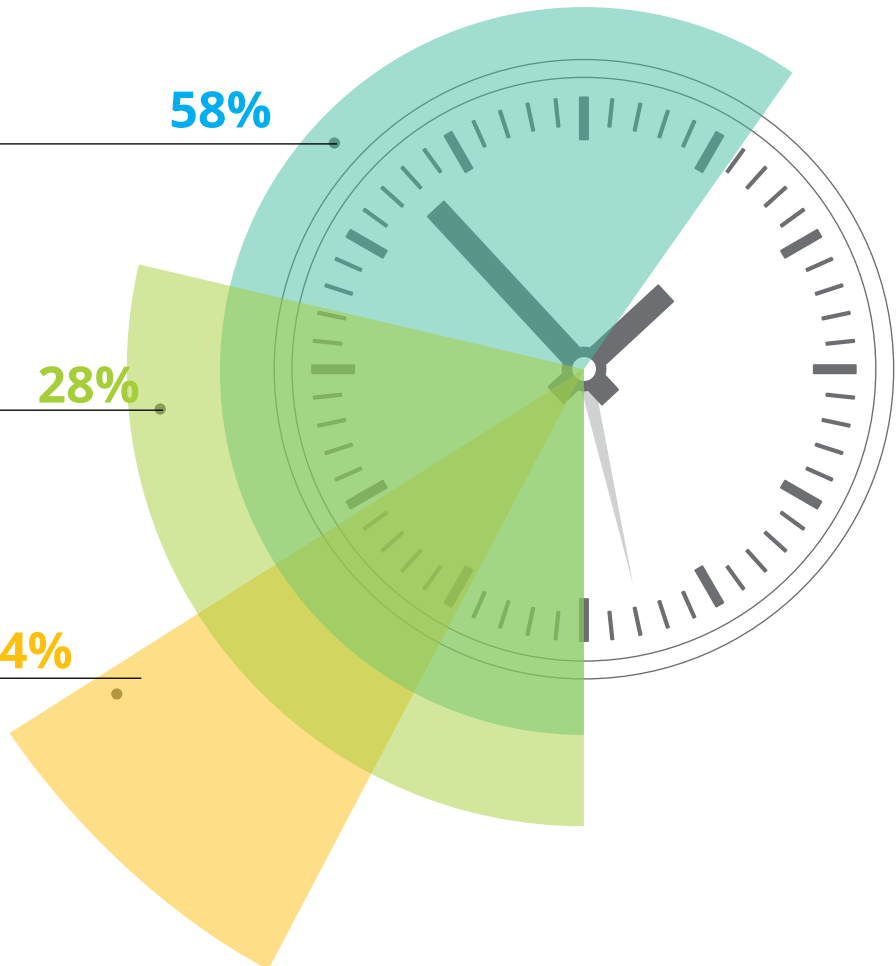
Відхилені скарги

28%

58

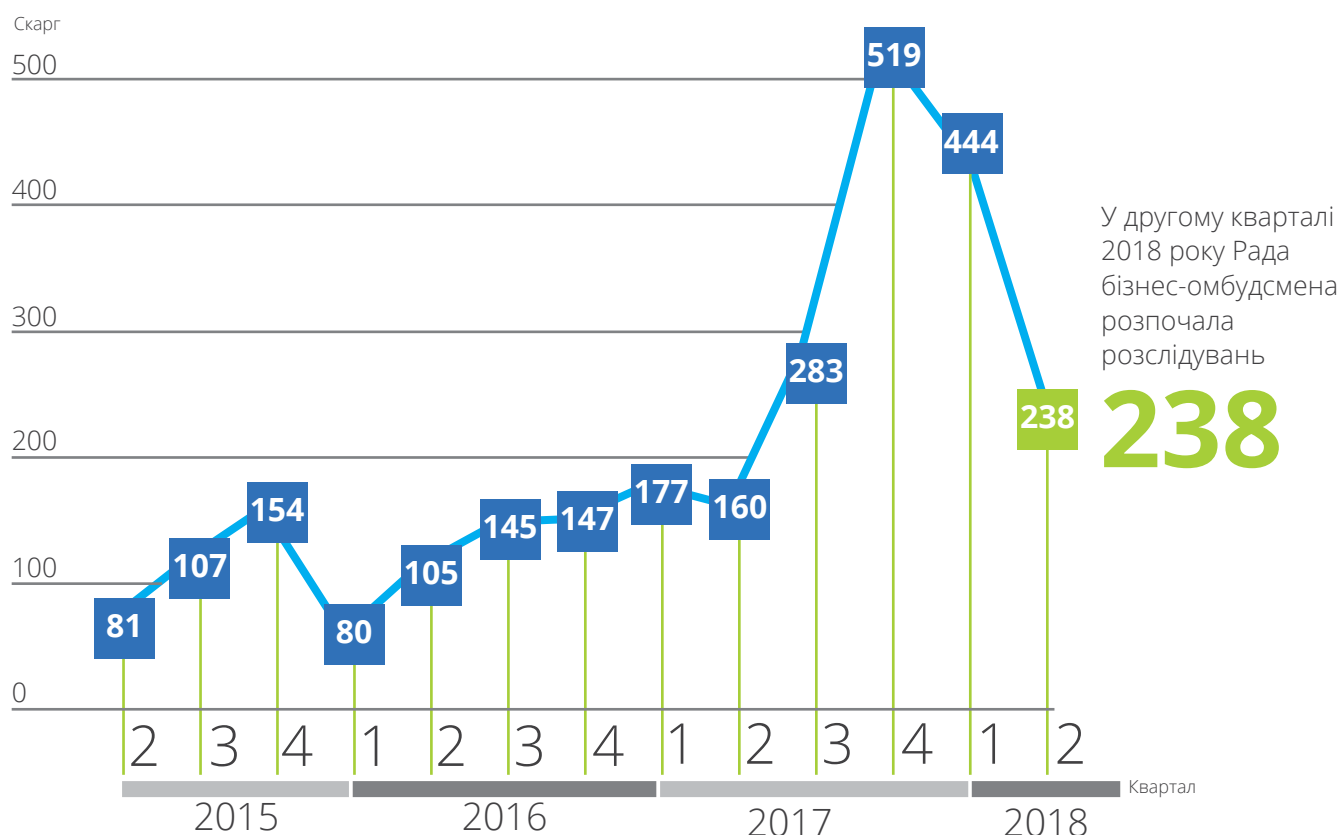
Скарги, що
перебували
на стадії
попереднього
розгляду

14%

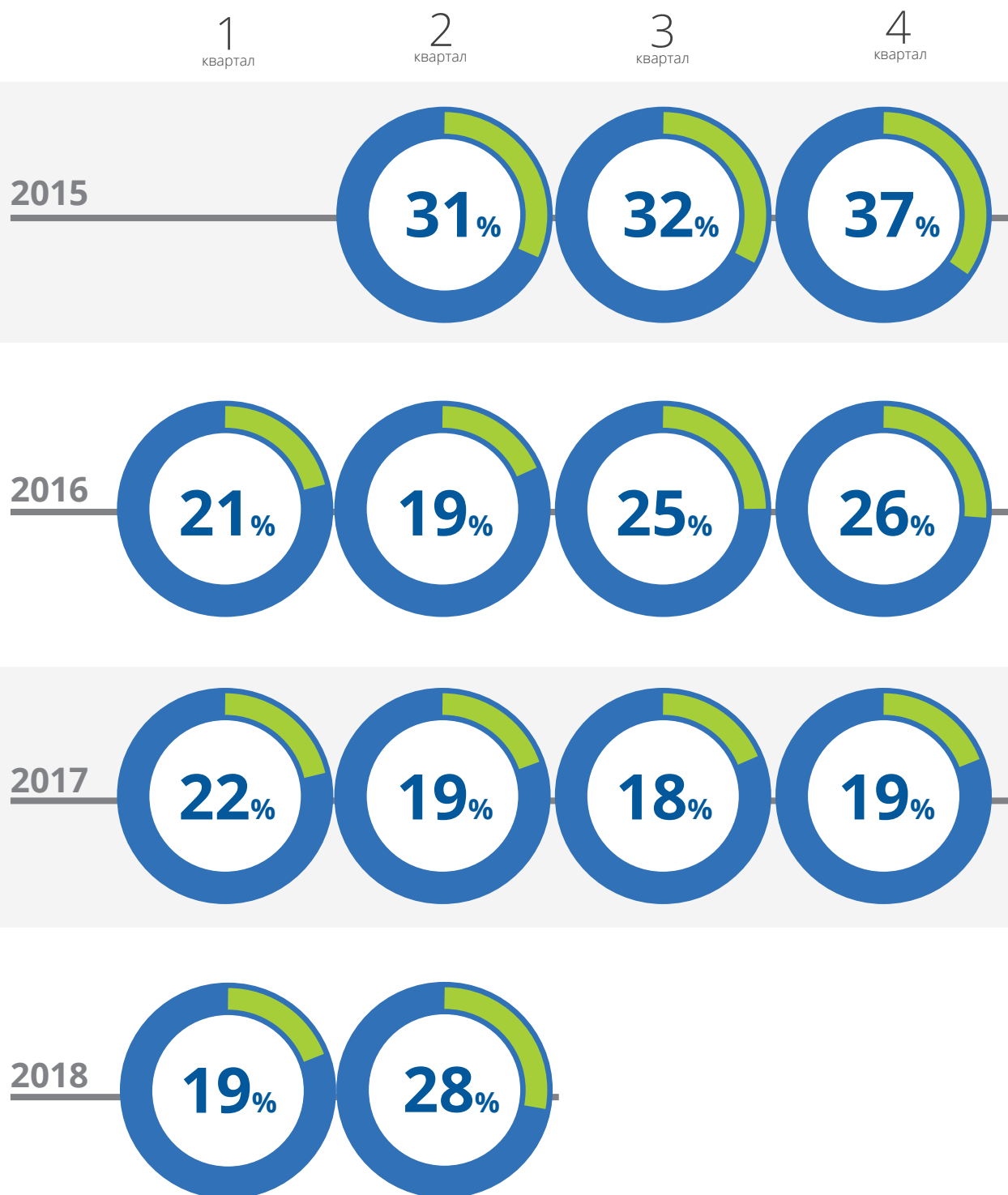

КІЛЬКІСТЬ РОЗПОЧАТИХ РОЗСЛІДУВАНЬ:

Відповідно до меншої кількості отриманих скарг у звітному кварталі ми розпочали впововину менше розслідувань, ніж у першому кварталі 2018 року. Проте, це впововину більше, ніж в аналогічному звітному періоді 2017 року.

ЧАСТКА ВІДХИЛЕНИХ СКАРГ:

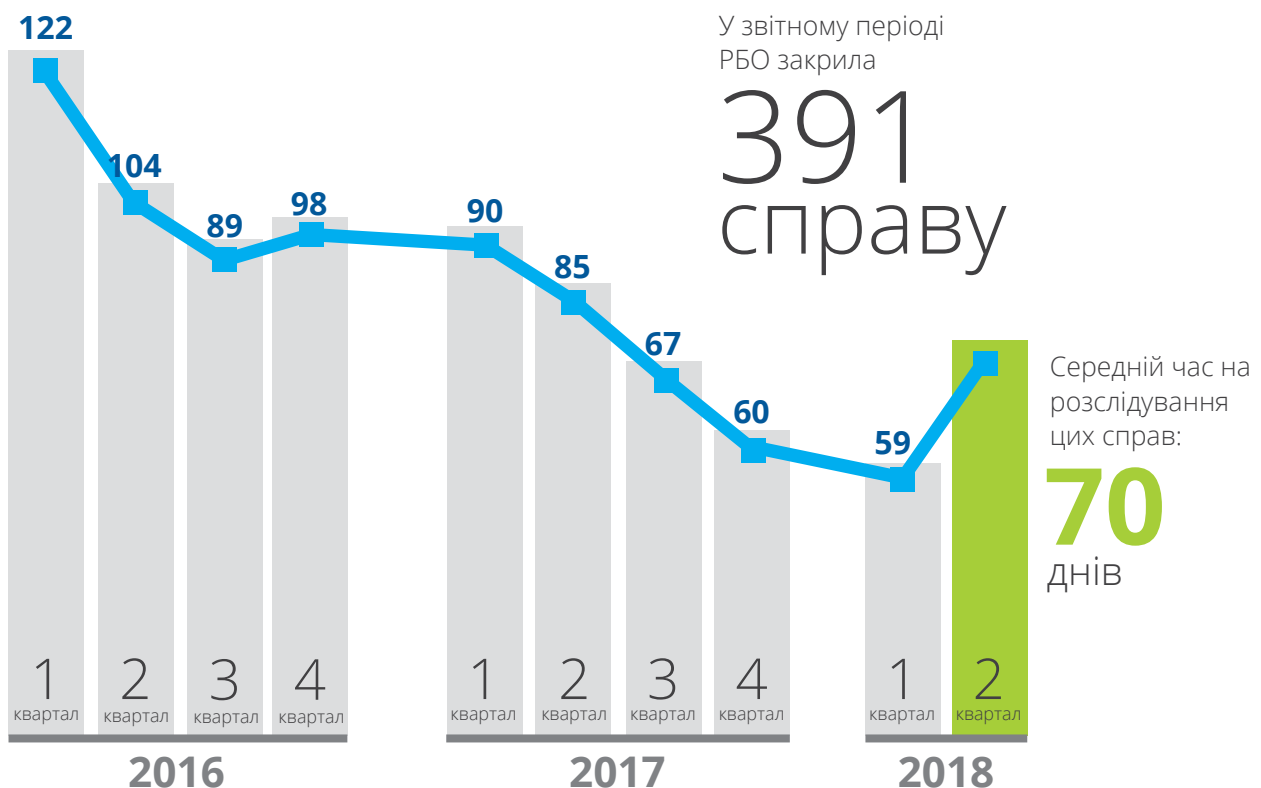
1.4. Часові межі проведення розглядів

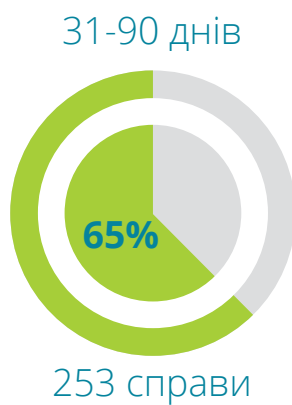
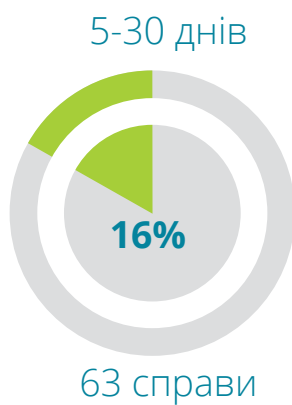
(пункт Регламенту 5.3.1 (d))

Великий масив скарг на блокування податкових накладних залишив помітний слід на середній тривалості розгляду справ у попередніх кварталах. Ми відзначаємо падіння цього показника у 3 кв 2017 – 1 кв 2018 рр. – саме в період, коли звернення з цієї тематики переважали у нашій роботі.

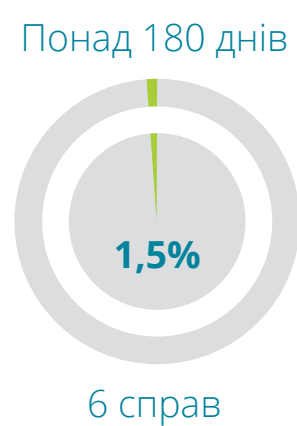
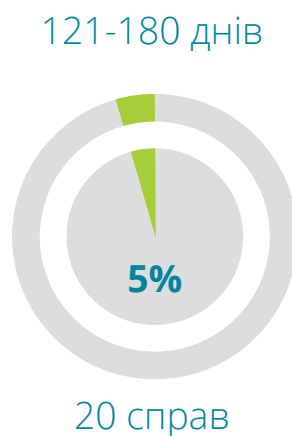
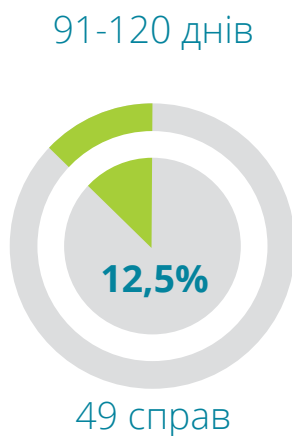
Тим не менш, у другому кварталі 2018 року ми чудово вкладалися у норматив розгляду справ, відповідно до нашого Регламенту – 90 днів.

СЕРЕДНІЙ ЧАС ЗАКРИТТЯ
РОЗСЛІДУВАНЬ, ПОЧИНАЮЧИ
З 2016 РОКУ:

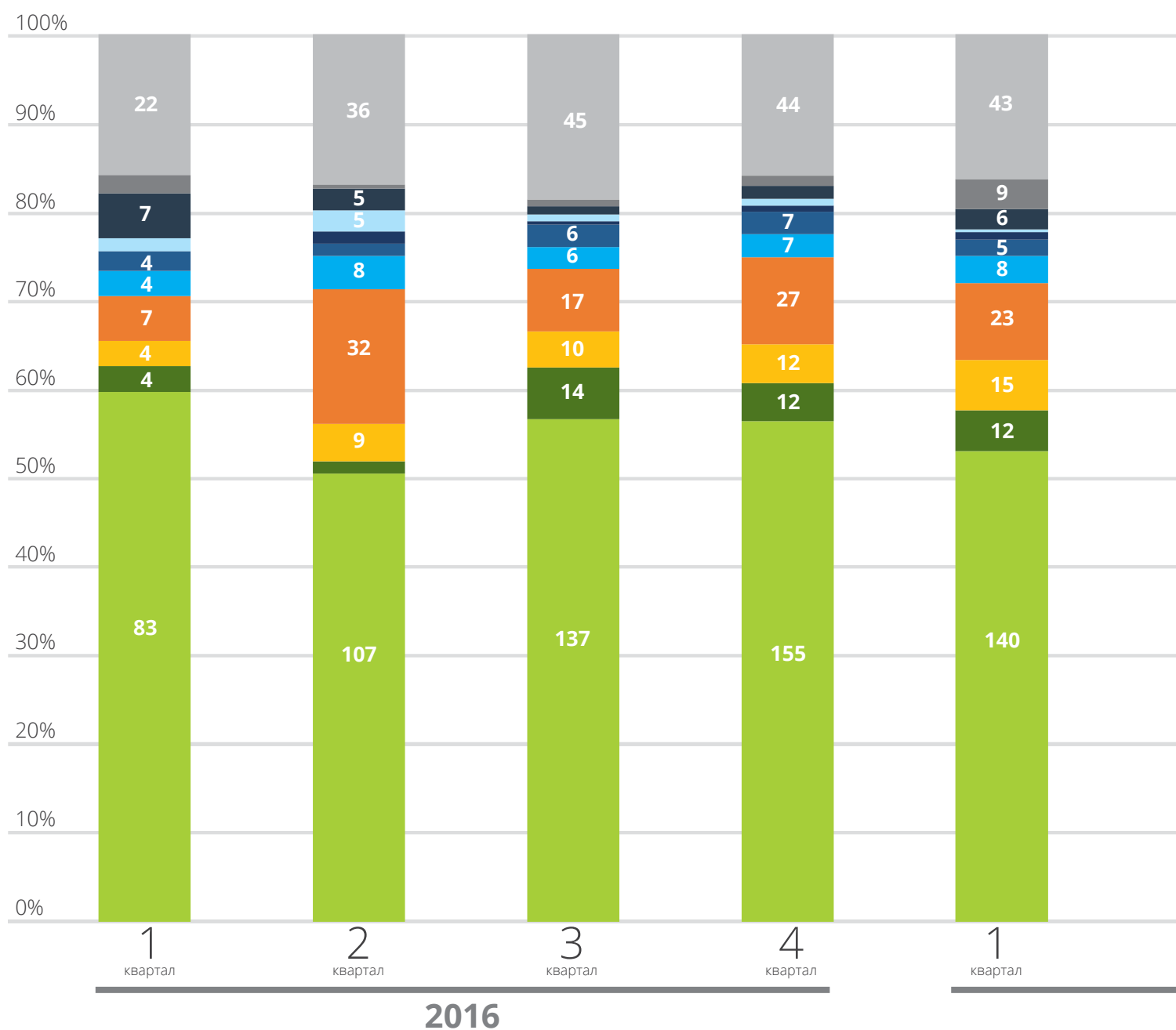

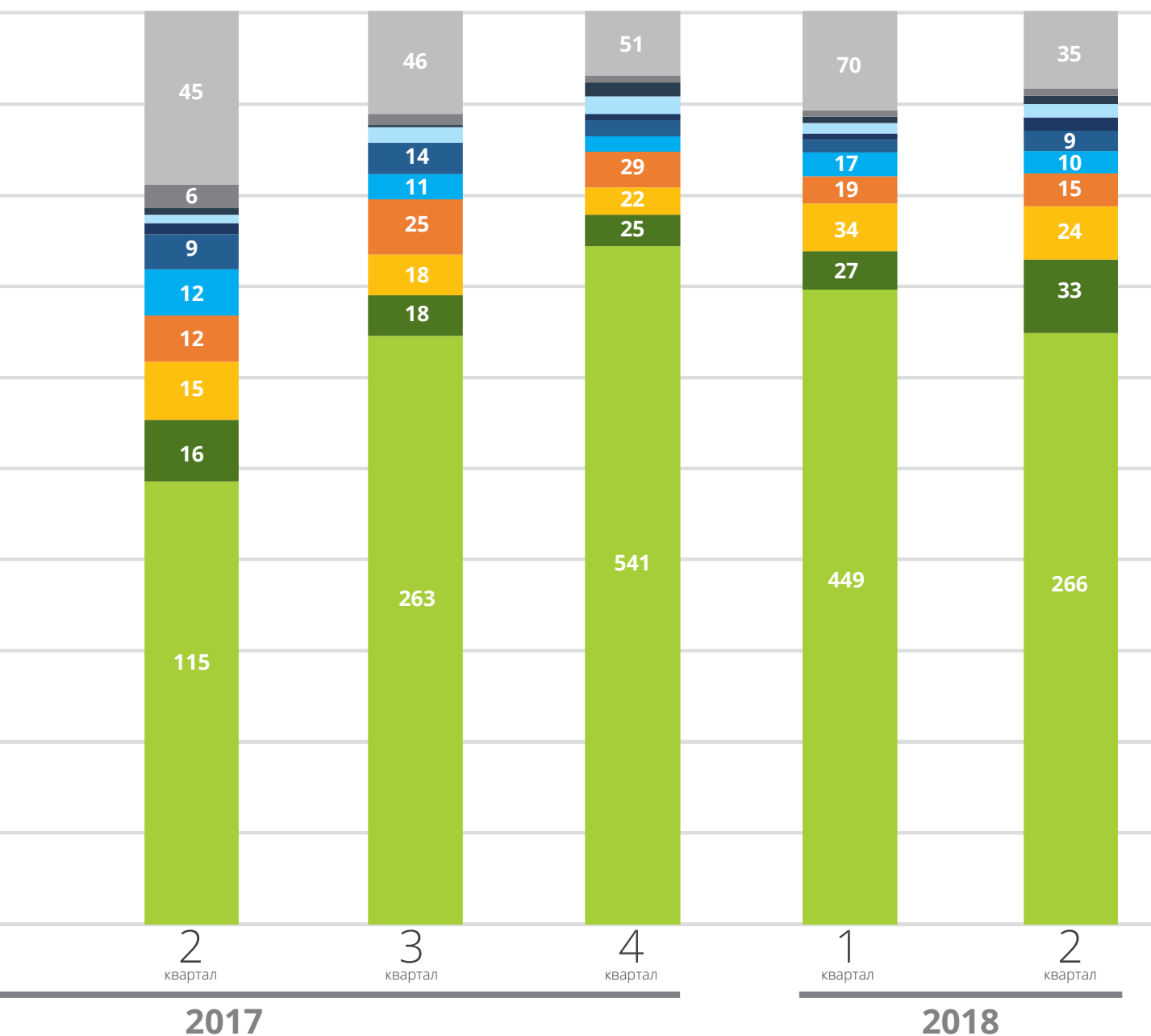
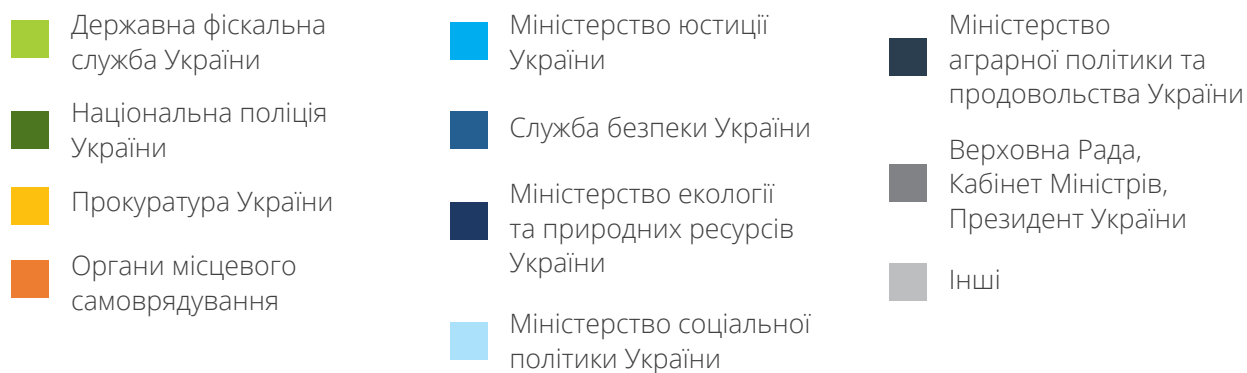
Найбільше справ – 316, що складає 81% всіх закритих кейсів у другому кварталі 2018 року, вирішено протягом 90 днів, як передбачає наш Регламент. На закриття лише 1,5% справ ми витратили понад 180 днів.

1.5. Державні органи, на які скаржилися найчастіше

ТОП-10 ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ, НА ЯКІ СКАРЖИЛИСЯ НАЙЧАСТІШЕ

ІНШІ ОРГАНИ, НА ЯКІ НАДІЙШЛИ СКАРГИ:

Міністерство інфраструктури України	3
Комерційні та інші суди	
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	3
Міністерство фінансів України	2
Державні підприємства	2
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	2
Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	2
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	2
Міністерство регіонального розвитку України	2
Міністерство охорони здоров'я України	1
Державні фонди	1
НАБУ	1
Міністерство внутрішніх справ України	1
Національний банк України	1
Інше	9
Всього	35

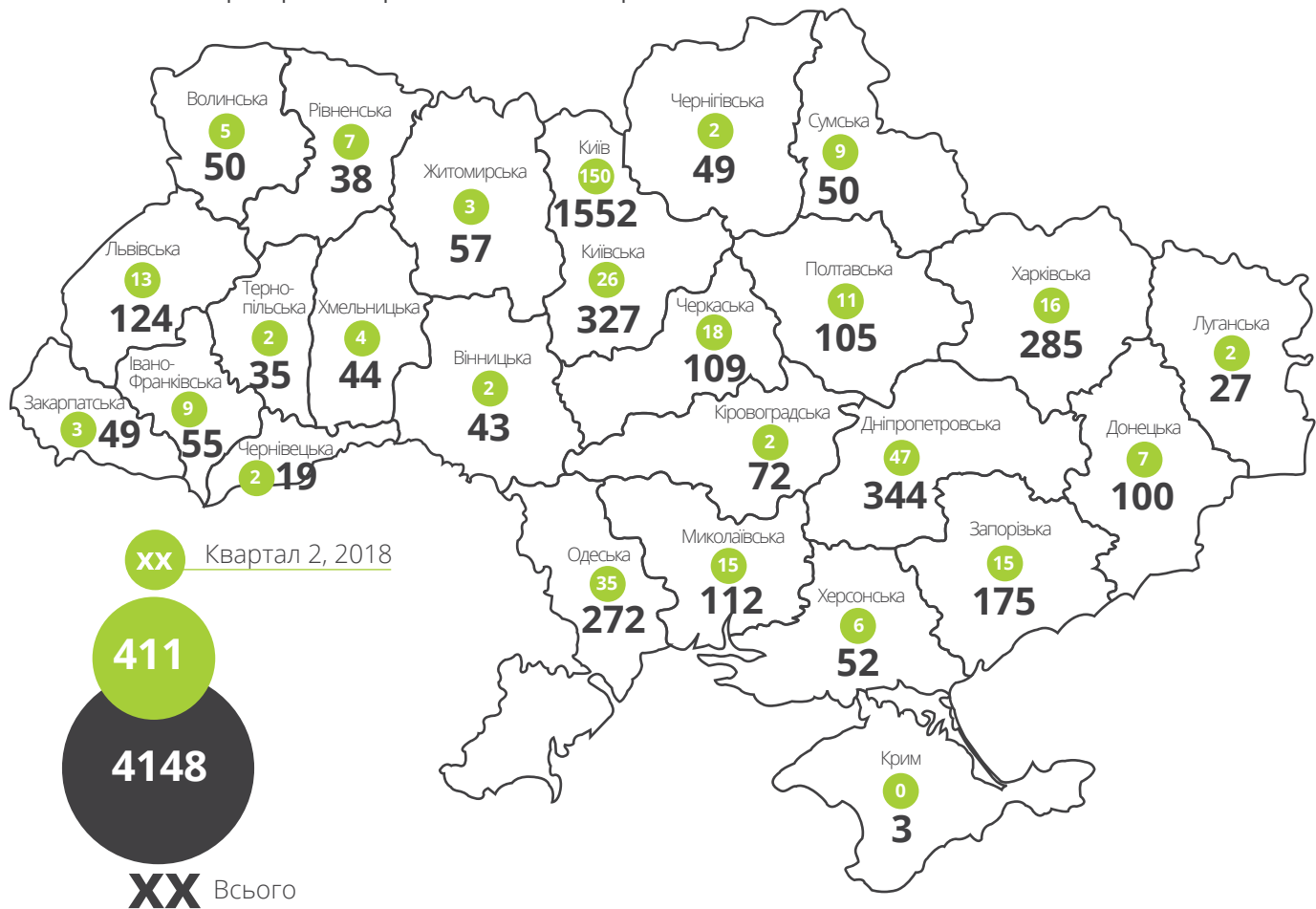
У довготривалому тренді ми спостерігаємо низку державних органів, на які скаржаться найчастіше. Серед них Державна фіскальна служба, блок правоохоронних органів, органи місцевого самоврядування.

Третій квартал поспіль ми спостерігаємо зменшення кількості скарг на ДФС. Порівняно з попереднім кварталом, частка держоргану скоротилася на 5% – до 65%.

Частка блоку правоохоронних органів складає 16%, що на 7 п. п. більше, ніж в першому кварталі 2018 року. Ключовим драйвером такого зростання стала Національна поліція +4 п. п. в порівнянні з попереднім кварталом.

У звітному періоді кількість звернень щодо неправомірних дій місцевих муніципалітетів та Міністерства юстиції України скоротилася до 15 та 10 скарг відповідно.

1.6. Географія отриманих скарг

Аналогічно з попередніми періодами більшість скарг надійшла з Києва, Дніпропетровської, Київської, Одеської та Харківської областей. Проте, тренд, який ми спостерігали декілька періодів поспіль щодо зменшення частки столиці на користь регіонів, обірвався у звітному кварталі. У другому кварталі 2018 року частка Києва складала понад третину всіх звернень.

ТОП-5 ОБЛАСТЕЙ

- Київ
- Дніпропетровська область

■ Одеська область
■ Харківська область

- Київська область
- Інше

1.7. Портрет скаржників

ТОП-5 ІНДУСТРИЙ, ЩО СКАРЖИЛИСЯ ДО РБО

Оптова торгівля і дистрибуція

Промислове виробництво

Сільське господарство і гірничодобувна промисловість

Нерухомість та будівництво

Приватні підприємці

Інше

Скарги надходили переважно від бізнесу, що працює в таких індустріях, як оптова торгівля, промислове виробництво, сільське господарство та гірничодобувна промисловість, нерухомість та будівництво, а також від приватних підприємців. Частка скарг від представників торгівлі дещо зменшилася за рахунок зростання активності аграріїв. Щодо інших індустрій з ТОП-у – пропорції збереглися.

ІНШІ ІНДУСТРІЇ:

Роздрібна торгівля

18

Автотранспорт

11

Послуги з консультування

8

Виробництво/ Передача
та розподілення
електроенергії

8

Наукові дослідження
та розробки

7

Фізичні особи

6

Послуги з ремонту
та технічного
обслуговування

6

Телекомунікації

5

Освіта

4

Електромонтажні роботи

4

Надання фінансових послуг

4

Лісове господарство
та лісозаготівля

4

Постачання
електроенергії, газу, пари
та кондиційованого повітря

4

Діяльність громадських
організацій

3

Збирання, оброблення
та видалення відходів

3

Діяльність у сферах культури
та спорту, відпочинку
та розваг

2

Рекламна діяльність

2

Банківська діяльність

2

Діяльність у сферах
інжинірингу, геології
та геодезії

2

Тваринництво (розведення
худоби та/або птиці)

2

Оренда, прокат, лізинг

2

Добування нафти
та природного газу

2

Поліграфічна діяльність
та тиражування

2

Діяльність приватних
охоронних служб

2

Програмне забезпечення
та інтернет

2

Діяльність у сфері
теле- та радіомовлення

1

Діяльність у сфері
архітектури

1

Діяльність у сфері права

1

Будування суден і плавучих
конструкцій

1

Діяльність хед-офісів

1

Комп'ютери та електроніка

1

Надання побутових послуг

1

Служби доставки

1

Рибальство

1

Вантажний морський
транспорт

1

Наземний і трубопровідний
транспорт

1

Послуги зі страхування

1

Переробна промисловість

1

Діяльність ресторанів,
надання послуг мобільного
харчування

1

Вантажні перевезення
та зберігання вантажів

1

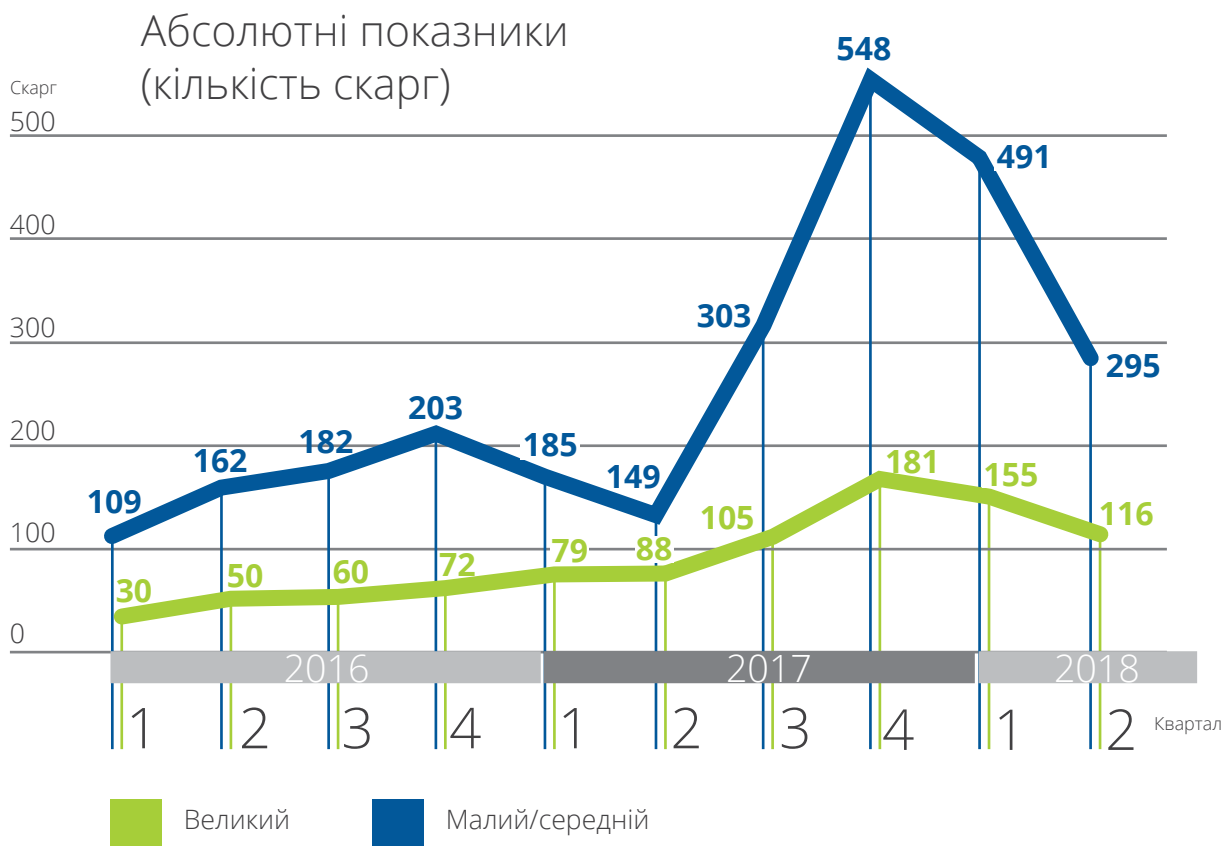
Складське господарство

1

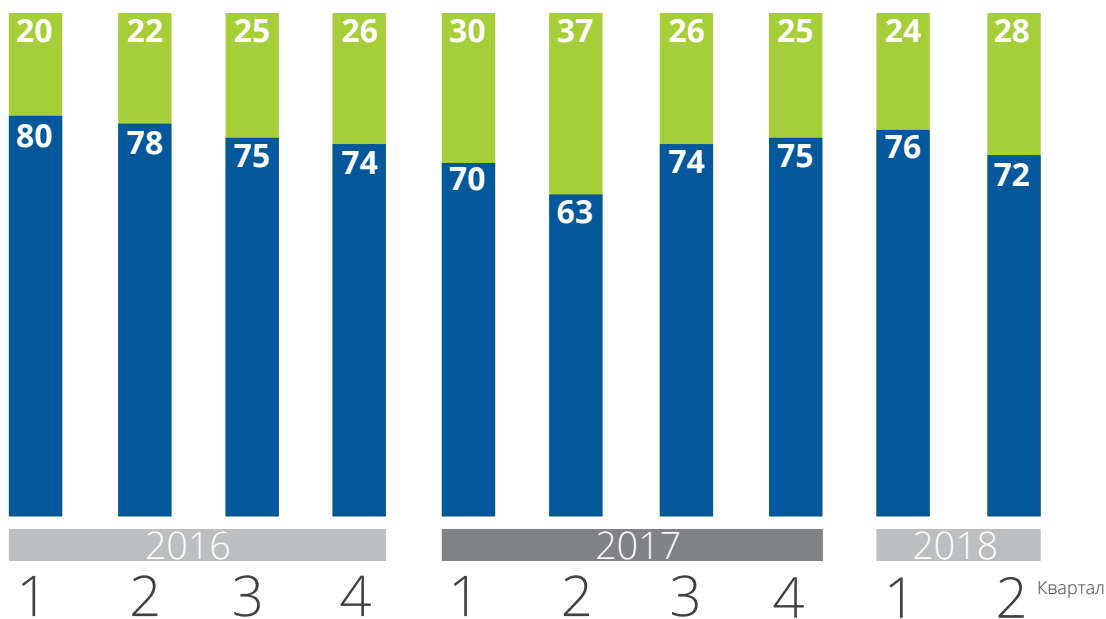
Інше

1

РОЗМІР БІЗНЕСУ

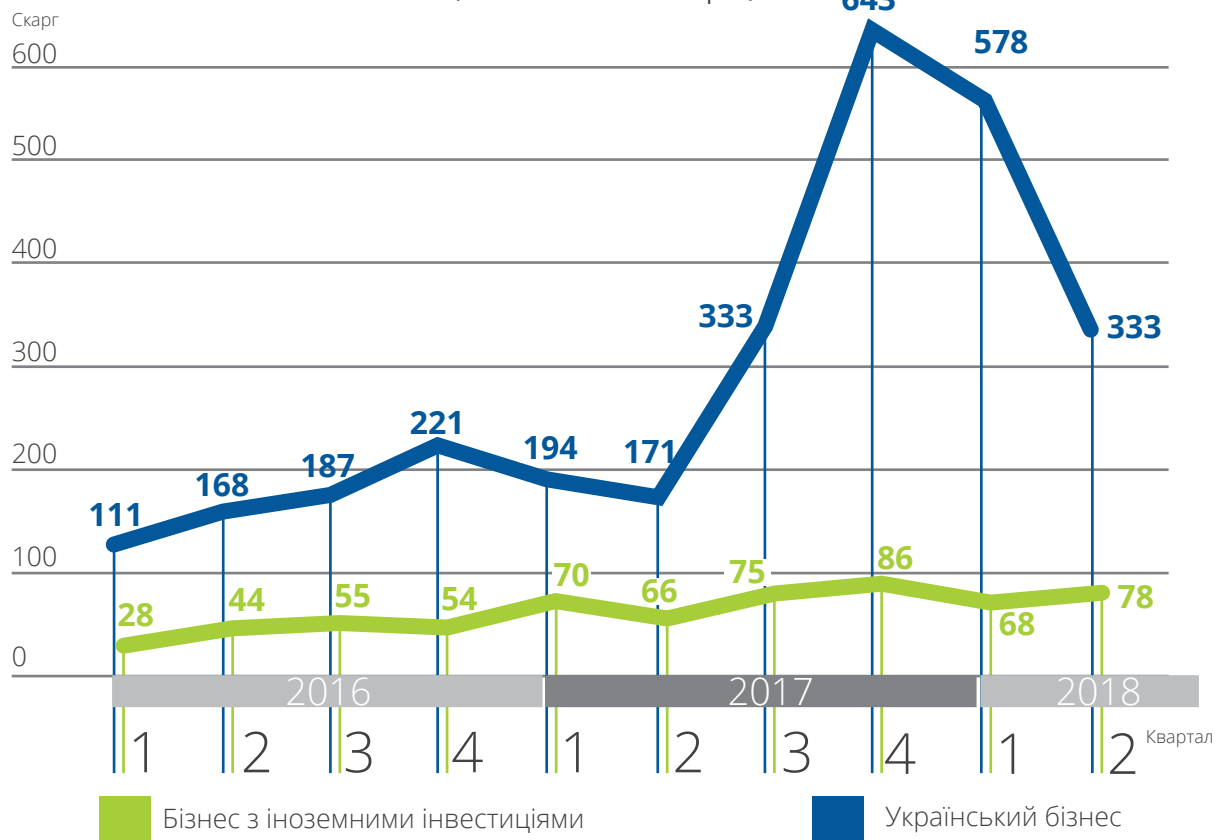
Структура (частка)

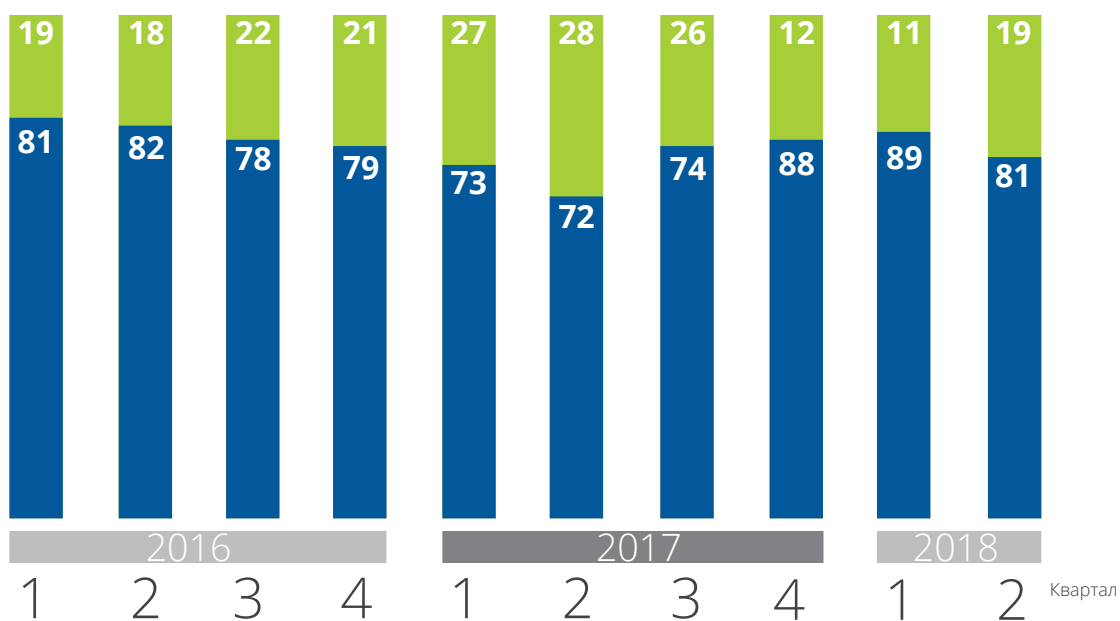
Великі компанії подали 28% скарг, що на 4 п. п. більше, ніж в попередньому кварталі.

ДЖЕРЕЛО КАПІТАЛУ

Абсолютні показники (кількість скарг)

Структура (частка)

Частка скарг від іноземних компаній зростає на 8 п. п. у порівнянні з першим кварталом 2018 року. Тим не менш, майже 4/5 звернень надійшли від українських компаній.

1.8. Податкові перевірки: аналіз скарг

З травня 2015 року ми отримали 2572 скарг на податкову тематику, що складає 60% всіх звернень.

З них в 414 випадках підприємці не погоджувалися з результатами податкових перевірок ДФС. Діаграма нижче доводить, що податкові перевірки завжди були гострою проблемою українського бізнесу.

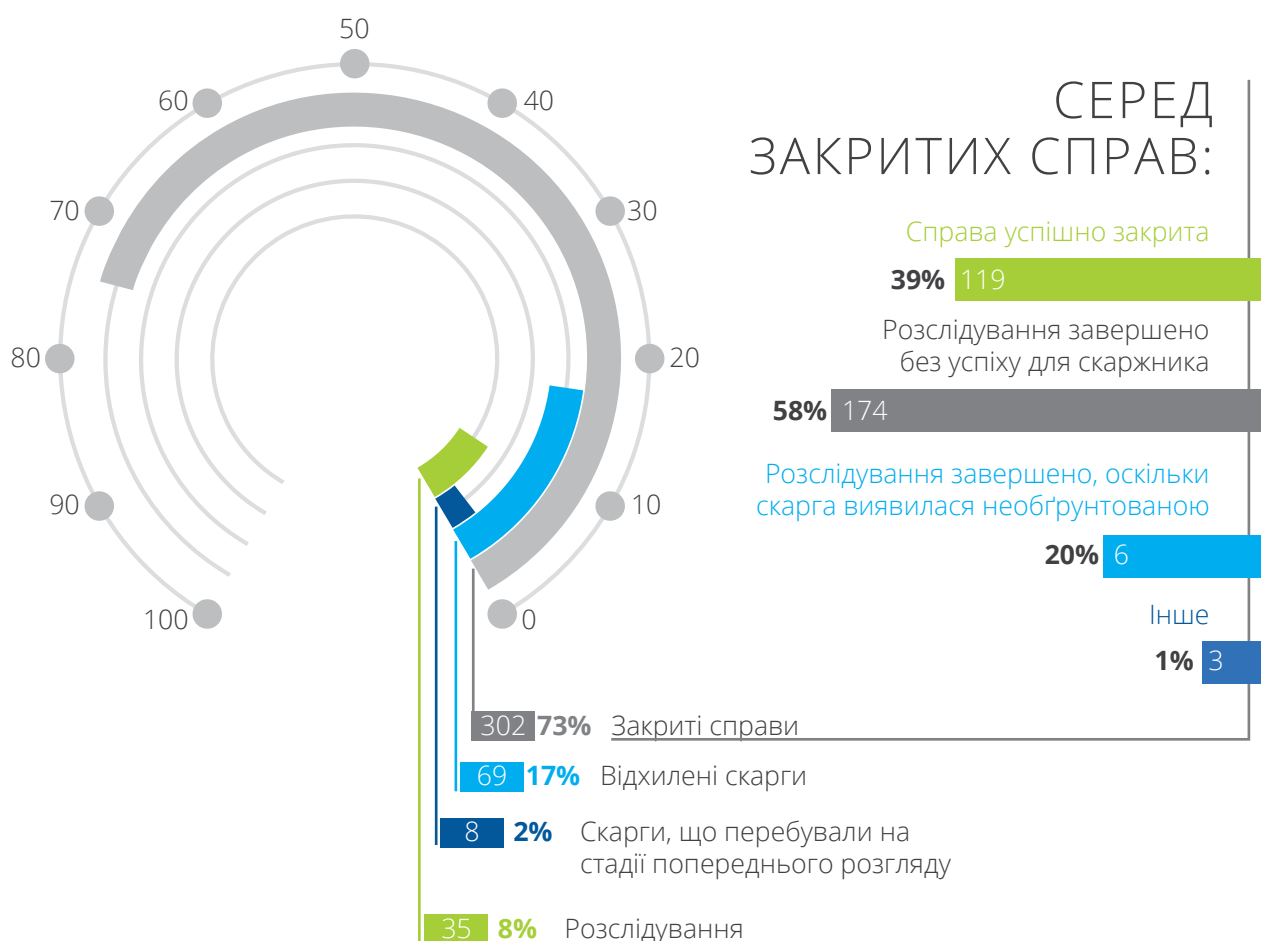
Фінансовий результат по справах з податкових перевірок складає майже

3 млрд. грн.

що становить 23% загального фінансового ефекту РБО.

ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ: СТАТУСИ СКАРГ

Станом на 30 червня 2018 року ці скарги мали наступні статуси:

Згідно з нашою статистикою, за сприяння Ради, 39% справ щодо податкових перевірок були успішно закриті ДФС на етапі адміністративного оскарження. Варто зазначити, що це набагато більше ніж 14% – середній показник справ, вирішених на користь скаржника, відповідно до даних ДФС за 2016-2018 рр.

14%

Справи, закриті на користь скажників без участі РБО

39%

Справи, закриті на користь скажників за сприяння РБО

Проте 58% справ, які розслідувала РБО, не завершилися успіхом для скажників, тому вони були змушені звертатися до адміністративних судів. Щоб дізнатися остаточний результат розглянутих справ, ми вибрали 65 кейсів, закритих Радою без досягнення успіху. В цих справах Рада надала ДФС обґрунтовану правову позицію на стадії адміноскарження. Проте податкова її не підтримала, і відповідні податкові повідомлення-рішення стали предметом судового розгляду.

ПОТОЧНИЙ СТАТУС СУДОВИХ РІШЕНЬ

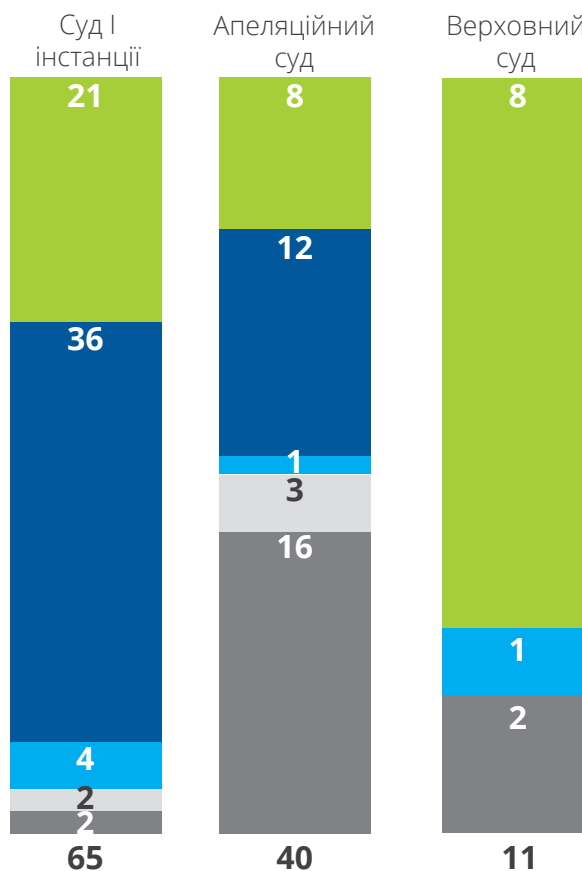
Розглядається

На користь платника податків
(повністю або частково)

На користь держоргану
(повністю або частково)

Інформація відсутня

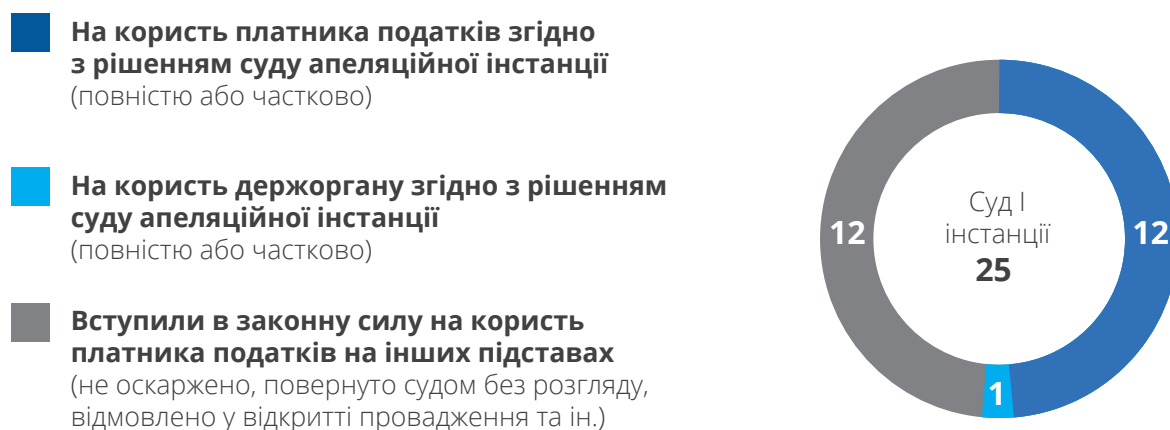
Інше
(поданий позов, позовну заяву відкликано, повернуто судом без розгляду, залишено без руху, відмовлено у відкритті провадження тощо)

З огляду на вищесказане, наводимо фактичну статистику типу рішень (на користь платника податків або контролюючого органу), винесених судами першої та апеляційної інстанції по суті:

Крім того, незважаючи на те, що наразі в більшості кейсів проводиться судовий розгляд, вже є 26 з 65 судових рішень, що підлягають виконанню:

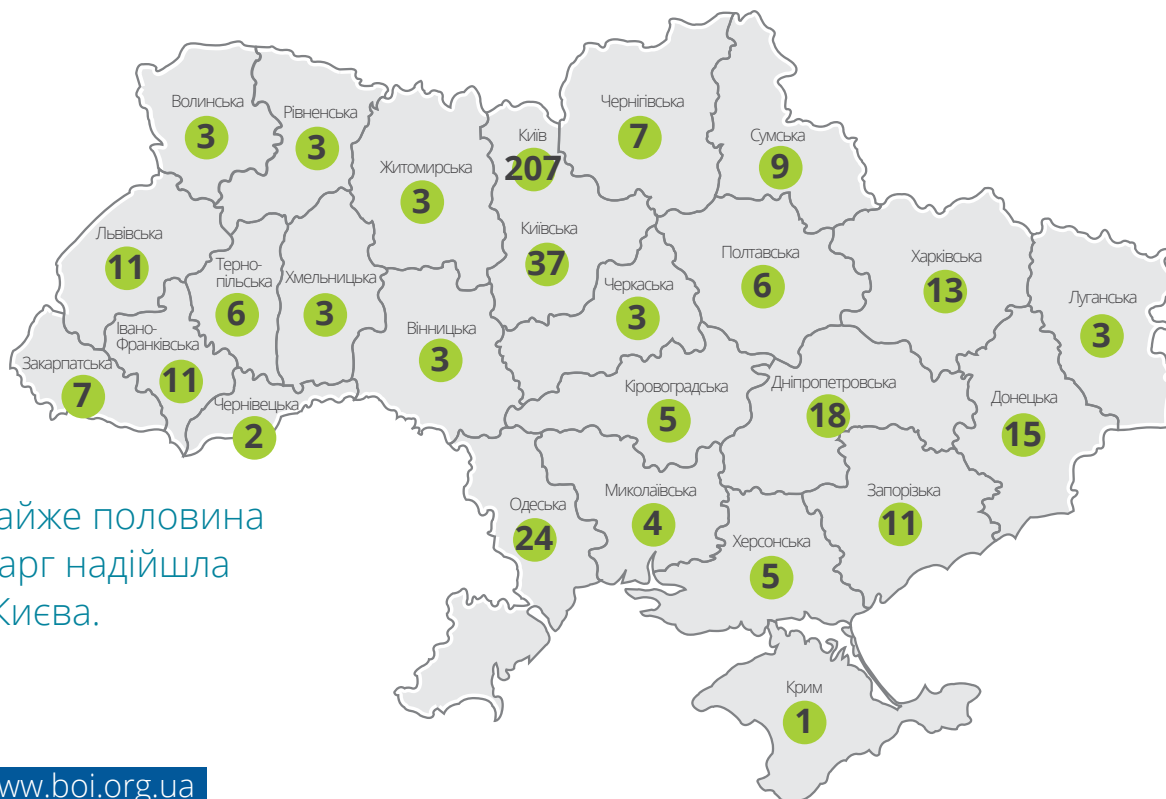

Таким чином, ми з'ясували, що у понад 90% справ, коли ми підтримали скаржника, але не змогли успішно закрити справу на етапі адміністративного оскарження, суд прийняв рішення на користь скаржника. В той же час, лише у 10% кейсів рішення було прийнято на користь держоргану і лише у 4% вони підлягають виконанню.

Тому очевидно, що стадія адміністративного оскарження в ДФС має бути більш ефективною. Це дозволить уникнути перевантаження судової системи менш спірними питаннями. На нашу думку, цього можна досягти, приділяючи більшу увагу аргументам, які ми надаємо ДФС в процесі розгляду скарг платників податків.

ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ: ГЕОГРАФІЧНИЙ РОЗПОДІЛ СКАРГ

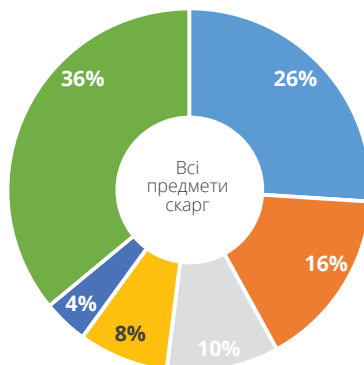
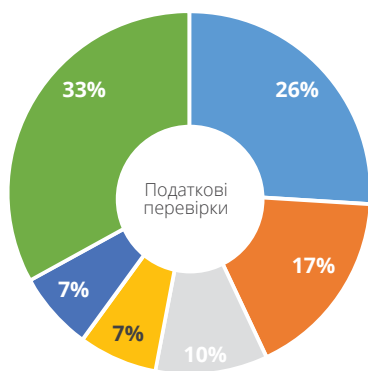
(20 травня 2015 р. – 30 червня 2018 р.)

Майже половина
скарг надійшла
з Києва.

ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ: ІНДУСТРІЇ

(20 травня 2015 р. – 30 червня 2018 р.)

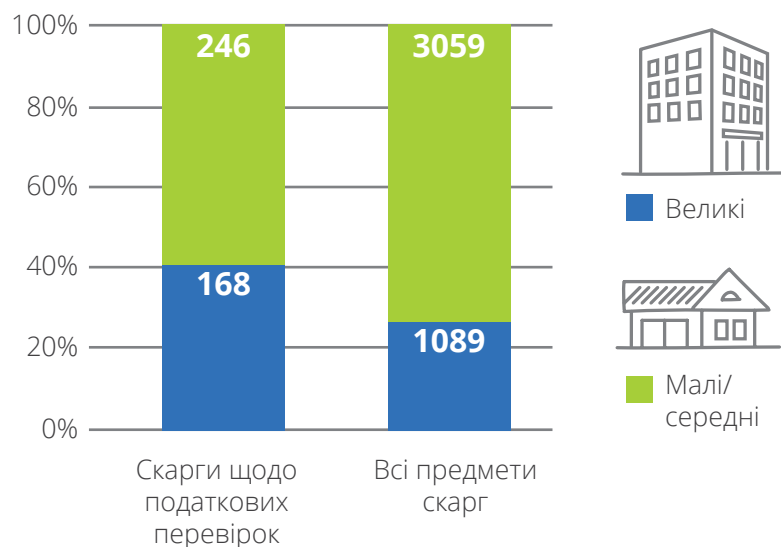

- Оптова торгівля
- Промислове виробництво
- Сільське господарство та гірничодобувна промисловість
- Роздрібна торгівля
- Приватні підприємці
- Інше

За індустріальним профілем скажники, що зверталися з приводу податкових перевірок, та всі інші заявники дуже схожі. Проте, що стосується податкових перевірок – тут до ТОП-5 потрапили представники роздрібної торгівлі. В той час як загалом на четвертому місці у нас компанії, що працюють у сфері будівництва та нерухомості.

ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ: РОЗМІР БІЗНЕСУ

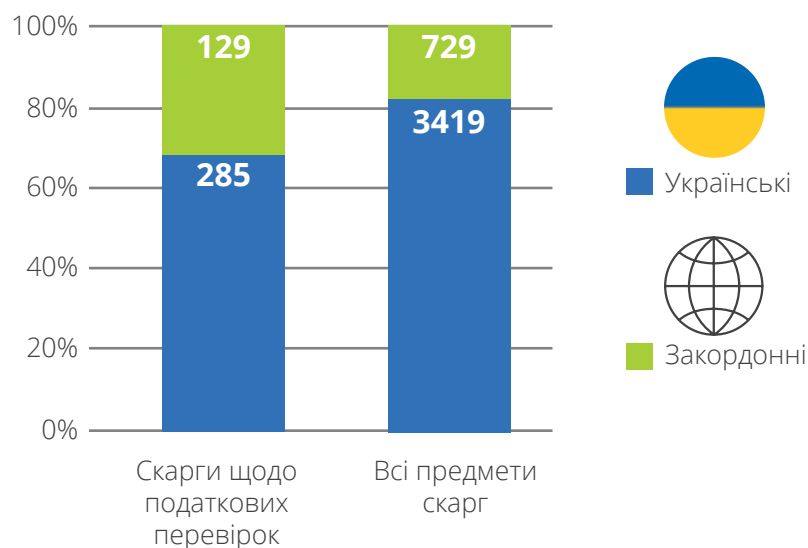
(20 травня 2015 р. – 30 червня 2018 р.)

Великі компанії подали 40% всіх скарг щодо податкових перевірок. В той же час по всіх предметах звернень частка великого бізнесу набагато менша – лише 26%.

ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ: ДЖЕРЕЛО КАПІТАЛУ

(20 травня 2015 р. – 30 червня 2018 р.)

Іноземні компанії частіше оскаржують результати податкових перевірок за допомогою РБО.

1.9. Відгуки

У звітному періоді
ми отримали

172

форми зворотнього зв'язку
від наших скаржників.

СКАРЖНИКИ ОЦІНЮВАЛИ НАШУ РОБОТУ ЗА ДЕКІЛЬКОМА КРИТЕРІЯМИ:

Клієнтська підтримка
та увага до питання

Розуміння суті скарги

Якість результатів роботи

Також вони відзначали,
чим вони були
найбільше задоволені
в роботі з нами,
і які моменти
потребували
покращення.

97%

скаржників відзначили, що вони
задоволені/дуже задоволені
роботою з нами.

«Висловлюємо щире повагу
Вашій команді за активну
і незмінну позицію у захисті
законних прав і інтересів
українського бізнесу».

Інна ХОМИЧ

Директор з правових питань
ТОВ «Нова Пошта-Центр»

Рада бізнес-омбудсмена

«Впевнені, що ваша місія сприяє більш прозорому розгляду питань та скарг».

Сергій КАСПЕРОВИЧ

Директор ТОВ «Бласт ЛТД»

«Завдяки зусиллям Ради, скаргу було розглянуто з дотриманням усіх вимог чинного законодавства, об'єктивно та неупереджено. Ми цінуємо відкритість і готовність Ради допомагати бізнесу в Україні».

Саймон УЕЛФОРД

Генеральний директор
ТОВ «Бритіш Американ
Тобакко Україна»

«Високо цінуємо важливу справу у напрямку здійснення комплексного моніторингу та контролю за діяльністю і дотриманням контролюючими органами вимог законодавства, протидії корупції та розвитку сприятливого середовища для ведення бізнесу».

Олексій КОЦЮБЕНКО

Директор ТОВ «Ембер
Україна»

«Дякуємо Вам за професійно виконану роботу, за розуміння та лояльне ставлення».

Станіслав КОВАЛЕНКО
Директор «ПРОЕКТАЗБУД»

«Бажаємо Вам наснаги, впевненості та успіхів в нелегкій, але дуже важливій справі захисту законних інтересів суб'єктів підприємництва».

Андрій ПУРІЙ
Директор ТОВ «САМГАЗ»

«Впевнені, що Рада бізнес-омбудсмена і далі буде сприяти прозорості діяльності органів державної влади та запобігати порушенням прав та законних інтересів суб'єктів підприємництва».

Людмила ЗАЙЦЕВА
Директор ТОВ «Таймфіш»

ОГЛЯД РОЗСЛІДУВАНЬ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЕРЖАВНИМ ОРГАНАМ

2.1. Інформація по закритих справах та наданих рекомендаціях

У звітному періоді
РБО закрила

391 справу

Справи, закриті
з результатом

228

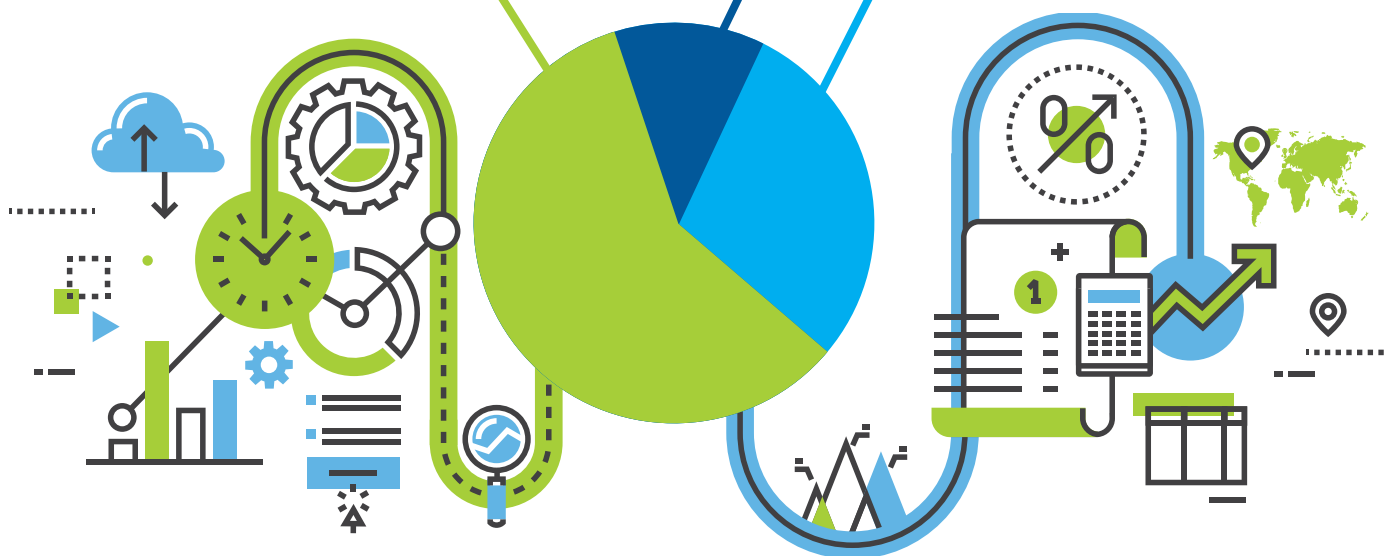
Справи, закриті
з рекомендаціями

44

Справи, розгляд
яких припинено

119

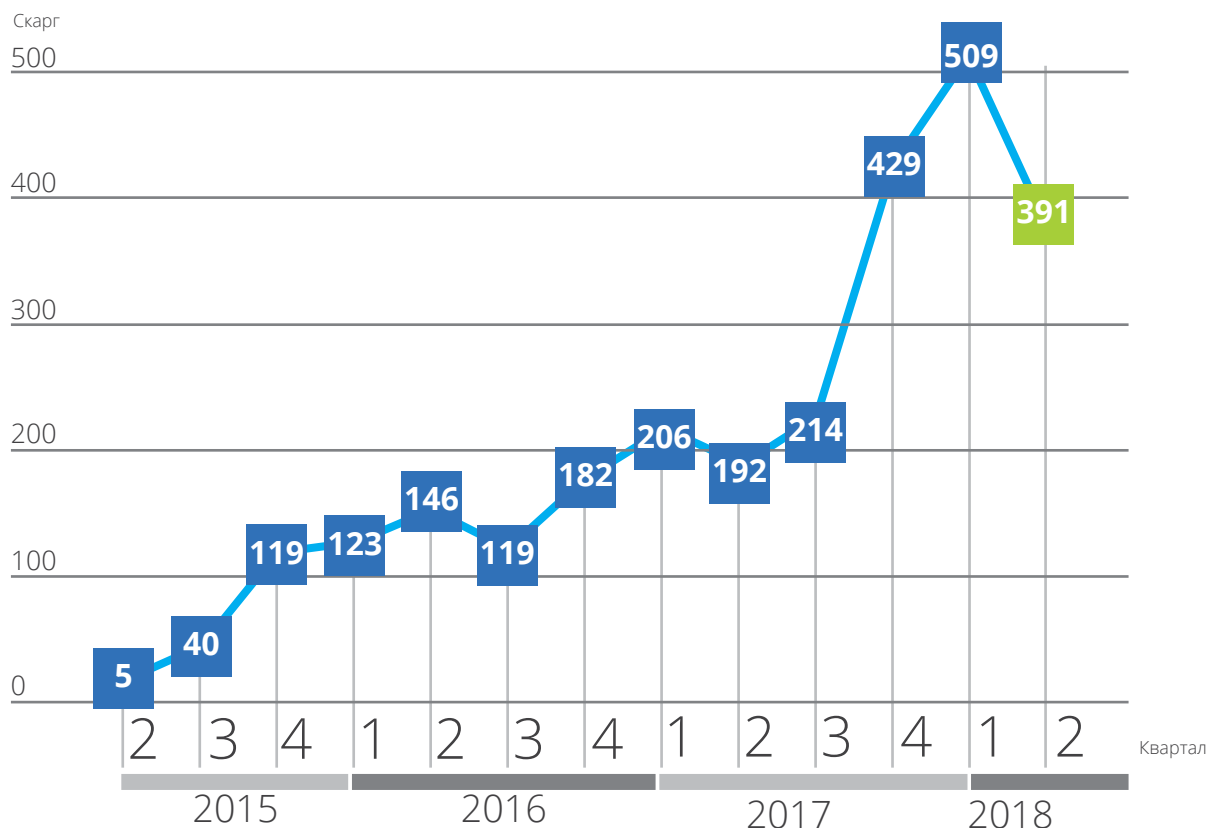
У звітному періоді
ми закрили

58%

справ з негайним бажанням
(фінансовим або нефінансовим)
результатом для скаржників.

У цьому звітному кварталі ми закрили 391 справу. Відносно кількості отриманих скарг – це

95% – абсолютний рекорд для нас.

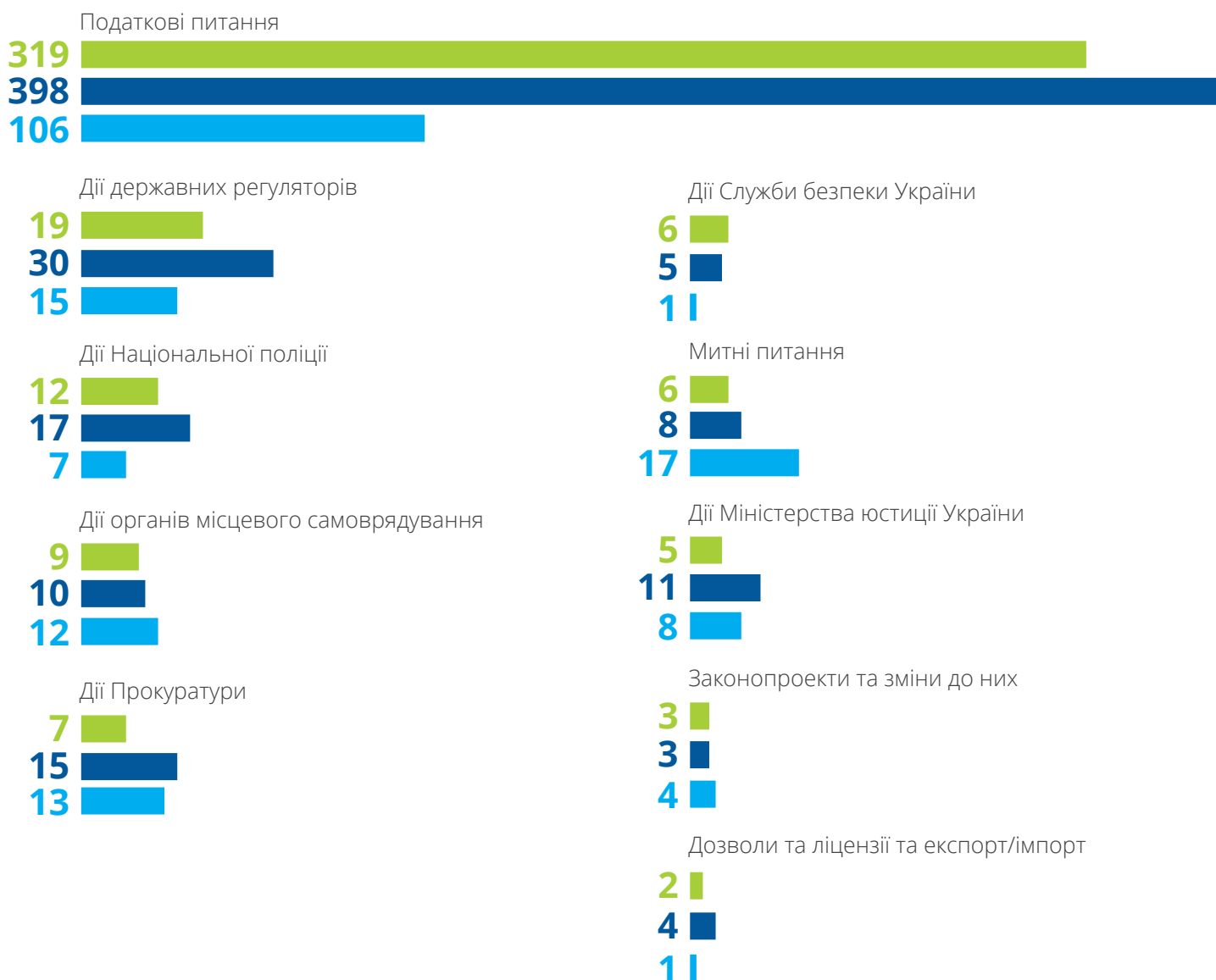
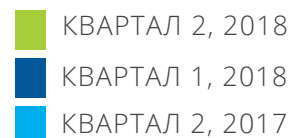
Усього закрито справ
з початку діяльності:

2700

Відповідно до зменшення кількості отриманих скарг ми, звичайно, закрили менше справ. Проте, це вдвічі більше, ніж у II кварталі 2017 року.

82% закритих справ пов'язані з податковими питаннями, що на 4 п. п. більше, ніж в попередньому кварталі.

ТОП-10 ПРЕДМЕТІВ ЗАКРИТИХ СПРАВ У ДРУГОМУ КВАРТАЛІ 2018 РОКУ:

Кількість закритих кейсів щодо державних регуляторів скоротилася на третину з попереднього кварталу.

Що стосується правоохоронних органів – їх частка зменшилася в порівнянні з першим кварталом 2018 року на 1 п. п. до 6% скарг.

ПРЯМИЙ
ФІНАНСОВИЙ
ВПЛИВ
У ДРУГОМУ
КВАРТАЛІ
2018 РОКУ:

1,2 млрд.
грн.

Податкові перевірки	1,051,339,938
Інші податкові питання	57,220,422
Блокування податкових накладних	51,024,257
Повернення ПДВ	12,778,997
Електронне адміністрування ПДВ	7,900,840
Інші дії держрегуляторів	410,578
Виконавча служба Мін'юсту	78,180
Митне оформлення (затримка/відмова)	46,553

СУКУПНИЙ ФІНАНСОВИЙ
РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ
РБО З 20 ТРАВНЯ 2015 Р.
ПО 30 ЧЕРВНЯ 2018 Р.

12,7
млрд. грн.

НЕФІНАНСОВИЙ ВПЛИВ ВІД ДІЯЛЬНОСТІ РАДИ В II КВАРТАЛІ 2018 РОКУ:

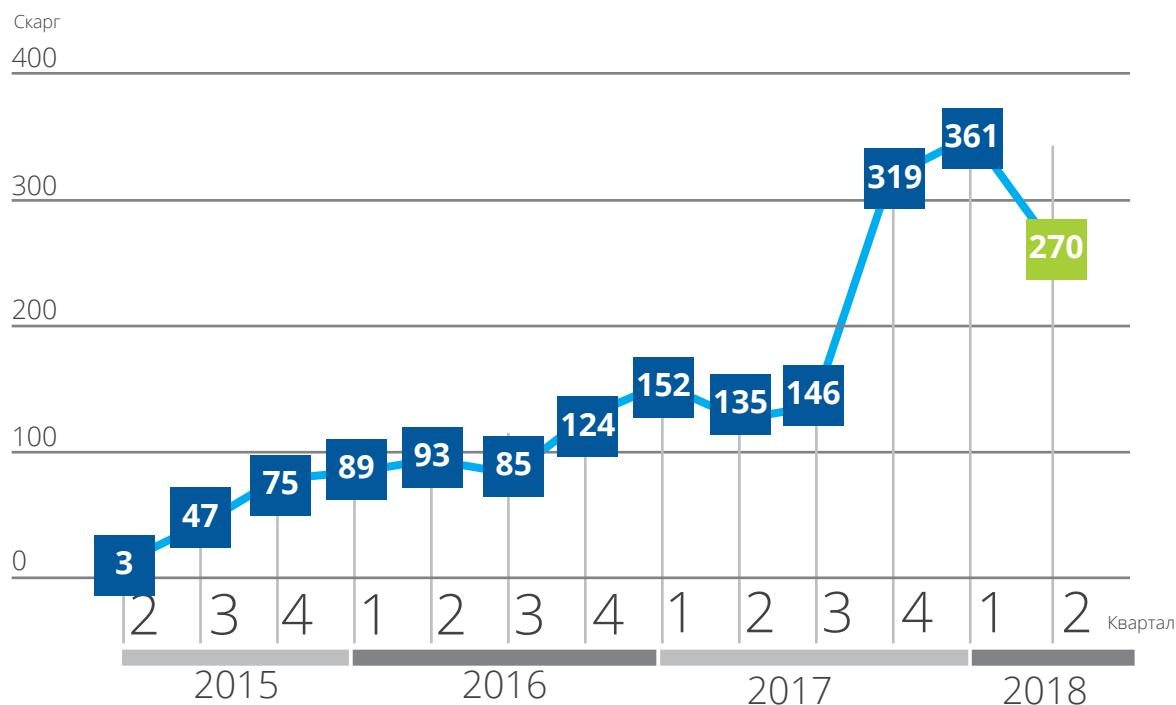
	2 кв 2018	1 кв 2018	2 кв 2017
Припинення зловживань службовим становищем державним органом, на який скаржаться	38	46	39
Узгодження/прийняття податкової звітності	13	27	3
Закриття кримінальної справи, порушеної проти скаржника	12	9	9
Дозволи/ліцензії/висновки/отримання реєстрації	5	8	9
Зміна/прийняття законодавства; поліпшення процедури	4	4	4
Порушення кримінальної справи щодо державного службовця/третьої сторони	2		4
Звільнення/накладення штрафу на державного службовця	2	1	2
Контракт, підписаний/укладений з державним органом	1	1	6
Претензії та штрафні санкції проти скаржника скасовані			2

Припинення зловживань держорганами залишається найбільш розповсюдженим нефінансовим ефектом нашої роботи. Прийняття податкових документів та закриті кримінальні справи також були ключовими нематеріальними результатами нашої роботи у другому кварталі 2018 року.

Надані рекомендації

РБО надає рекомендації державним органам по кожній відкритій справі та відслідковує їх виконання.

НАДАНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Всього надано рекомендацій з початку діяльності в травні 2015:

1885

1757

93%

Рекомендацій виконано

Рекомендації, що підлягають моніторингу

7%

113

ВІДОМСТВА, ЯКИМ РБО НАДАЛА РЕКОМЕНДАЦІЇ В 2015-2018 РР., ТА ЧАСТКА ВИКОНАНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ

	Кількість виданих рекомендацій	Кількість виконаних рекомендацій	Співвідношення виконаних до наданих рекомендацій
Державна фіскальна служба України	1325	1260	95%
Міністерство юстиції України	64	62	97%
Органи місцевого самоврядування та мери	70	60	86%
Прокуратура України	70	57	81%
Національна поліція України	60	52	87%
Служба безпеки України	41	40	98%
Міністерство аграрної політики та продовольства України	30	29	97%
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	33	28	85%
Міністерство екології та природних ресурсів України	29	25	86%
Міністерство внутрішніх справ України	21	19	90%
Верховна Рада, Кабінет Міністрів, Президент України	23	18	78%
Державні підприємства	16	14	88%
Міністерство регіонального розвитку України	14	14	100%
Міністерство фінансів України	13	11	85%
Міністерство соціальної політики України	13	11	85%
Міністерство охорони здоров'я України	9	9	100%

	Кількість виданих рекомендацій	Кількість виконаних рекомендацій	Співвідношення виконаних до наданих рекомендацій
Господарські та інші суди	7	7	100%
Національна комісія з питань державного регулювання енергетики і комунального господарства	6	6	100%
Міністерство інфраструктури України	7	6	86%
Антимонопольний комітет України	6	6	100%
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	5	4	80%
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	4	3	75%
НАБУ	3	3	100%
Національний банк України	2	2	100%
Державні фонди	3	1	33%
Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення	1	1	100%
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	1	1	100%
Міністерство освіти і науки України	1	1	100%
Комунальні служби	1		0%
Інше	7	7	100%

Станом на кінець кварталу державні органи виконали 93% усіх рекомендацій РБО.

ДФС, на дії якої скаржилися особливо часто, демонструє дуже високий відсоток виконаних рекомендацій – 95%. Це, однак, на 1 п. п. менше, ніж у минулому кварталі.

Серед правоохоронних органів, Служба безпеки України та Національна поліція покращили свої показники на 4 п. п. та 3 п. п. відповідно. В той час як Прокуратура України демонструє аналогічний попередньому кварталу рівень виконання рекомендацій – 81%.

Міністерство аграрної політики та продовольства покращило показник на 3 п. п., а Міністерство екології та природних ресурсів, навпаки, втратило 5 п. п. в порівнянні з першим кварталом 2018 року.

2.2. Виявлені та вирішені системні проблеми

Другий квартал 2018 року характеризується зменшенням кількості отриманих скарг практично з усіх предметів. Ми отримали на 41% менше звернень з податкових питань, ніж в попередньому кварталі. Найбільше падіння зафіксовано щодо блокування податкових накладних – на 62% менше, ніж у першому кварталі 2018 року. Очевидно, це свідчить про покращення роботи системи автоматичної реєстрації податкових накладних. Однак, ми стикнулися і з певними недоліками. Наприклад, після перезапуску системи 22 березня 2018 року оскаржувати блокування накладних можна лише в електронній формі. Проте така форма з'явилася лише у другій половині квітня.

Підприємці також подали менше скарг щодо податкових кримінальних справ, неприйняття та адміністрування податкової звітності. Єдиний предмет, кількість скарг щодо якого збільшилася, це податкові перевірки – +5% в порівнянні з I кв 2018 року та +144% з II кв 2017 року. Зважаючи на складність та важливість цього питання, ми присвятили його дослідженню окремий розділ звіту.

Податкові перевірки як одне з найбільш болючих питань українського бізнесу, становить 17% отриманих нами податкових скарг. А фінансовий ефект, якого ми досягли для підприємців, позитивно закривши ці справи, ще більший – майже 3 млрд. грн. Це 23% сукупного фінансового результату Ради.

Згідно з нашою статистикою, за сприяння Ради, 39% справ щодо податкових перевірок були успішно закриті ДФС на етапі адміністративного оскарження. Варто зазначити, що це набагато більше, ніж 14% – середній показник справ, вирішених на користь скаржника, відповідно до даних ДФС.

Продовживши аналіз розглядом судових рішень з податкових перевірок, ми виявили, що у понад 90% справ, коли ми підтримали заявника, але не змогли успішно закрити справу на етапі адміністративного оскарження, суд прийняв рішення на користь скаржника. В той же час, лише у 10% кейсів рішення було прийнято на користь держоргану і лише у 4% вони підлягають виконанню.

Тому очевидно, що стадія адміністративного оскарження в ДФС має бути більш ефективною. Це дозволить уникнути перевантаження судової системи менш спірними питаннями. На нашу думку, цього можна досягти, приділяючи більшу увагу аргументам, які ми надаємо ДФС в процесі розгляду скарг платників податків.

Серед правоохоронних органів ми спостерігаємо наступну динаміку скарг. В порівнянні з попереднім кварталом ми отримали аналогічну кількість звернень щодо Служби безпеки України, на чверть менше щодо Прокуратури, але на 19% більше щодо Національної поліції. У випадку останньої бізнес найчастіше скаржився на її бездіяльність.

ВИКОНАНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ПО КЕЙСАХ

ДЕРЖАВНИЙ ОРГАН

Національна Комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП)

ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ПРОБЛЕМИ

У маленьких містах та селах проводити Інтернет досить складно. Для того, щоб забезпечити кінцевих споживачів Інтернетом, провайдери використовують існуючі електричні та телекомунікаційні мережі, сплачуючи за доступ власникам об'єктів інфраструктури. Вартість доступу повинна розраховуватися відповідно до затверджених методик.

Проте, за словами Скаржника, деякі власники об'єктів інфраструктури встановлювали неринкові суми оплати. Крім того, для різних провайдерів однакові послуги коштували по-різному. Таким чином, для частини гравців ринку надання послуг Інтернет-зв'язку ставало економічно необґрунтованим. А пересічні користувачі найвіддаленіших куточків України просто залишалися без доступу до Мережі.

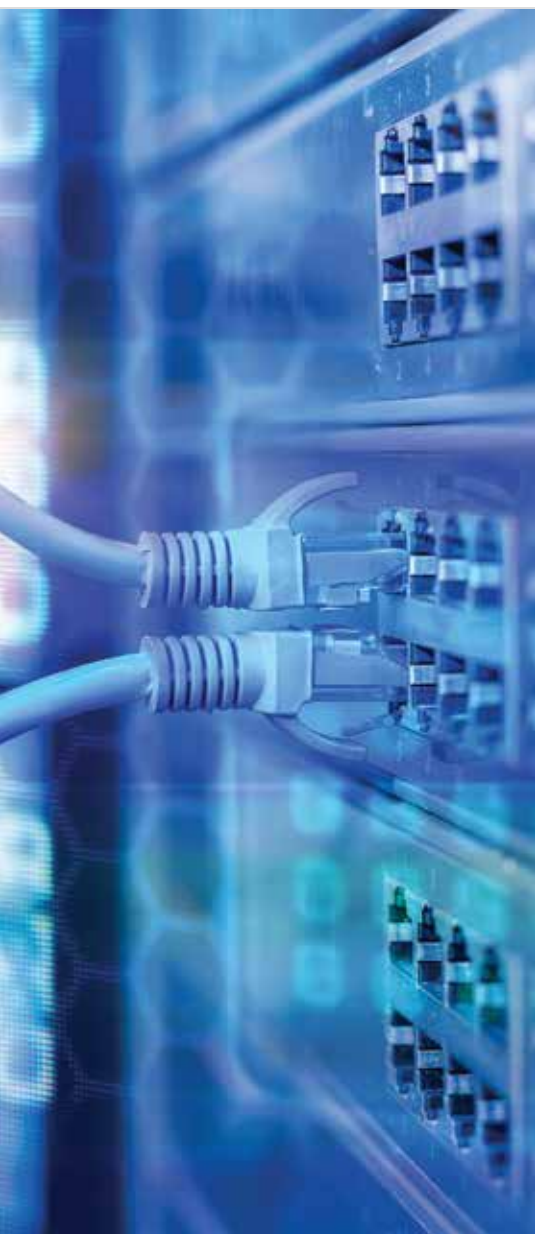
Тому асоціація Інтернет-провайдерів звернулася з колективною заявою до РБО. Вони скаржилися на бездіяльність НКРЕКП щодо порушень власниками об'єктів інфраструктури ліцензійних умов та необґрунтованого завищення тарифів.

ДОСЯГНУТИЙ ЗА СПРИЯННЯ РБО РЕЗУЛЬТАТ

В процесі вивчення справи, інспектор Ради виявив, що проблема була системною та стосувалася багатьох регіонів України. Питання розрахунку тарифів не було врегульовано на нормативно-правовому рівні. Таким чином, Рада рекомендувала НКРЕКП доопрацювати правила використання об'єктів інфраструктури для розміщення телекомунікаційних мереж.

04 червня 2017 року набув чинності закон «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж». В законі визначаються максимальні рамки вартості приєднання до електромереж та наводяться правила щодо створення телекомунікаційних мереж. Відповідальним за дотримання правил, прописаних в законі, призначено Міністерство енергетики та вугільної промисловості.

Навесні 2018 року Кабмін погодив Правила та Методику розрахунку плати за доступ до елементів інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку, розроблені НКРЕКП.

СИСТЕМНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ, ВИКОНАНІ У ЗВІТНОМУ КВАРТАЛІ

В цьому кварталі нам вдалося досягти деяких визначних результатів у виконанні державними органами системних рекомендацій, наданих в системних звітах Ради.

ПРОБЛЕМА/ЗАВДАННЯ

СИСТЕМНИЙ ЗВІТ

«ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ
РЕГУЛЮВАННЯ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ»

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

Рада рекомендувала внести зміни до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» з метою скасування можливості застосування спеціальних санкцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

ДІЇ, ВИКОНАНІ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ

21 червня 2018 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про валюту». Даним законом скасовуються можливість застосування спеціальних санкцій за порушення Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» та пов'язаних з ним законів України, тобто скасовується можливість зупинення зовнішньоекономічної діяльності та запровадження індивідуального ліцензування до порушників, залишивши лише можливість штрафних санкцій ДФС.

ПРОБЛЕМА/ЗАВДАННЯ

СИСТЕМНИЙ ЗВІТ

«ЗМЕНШЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ
РИЗИКІВ ТА СТВОРЕННЯ УМОВ
ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ
В БУДІВНИЦТВІ»

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

Підготувати зміни до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо доповнення основних термінів закону (ст. 1) поняттям «консорціум» для забезпечення можливостей спільного подання пропозиції на торги декількома учасниками без створення окремої юридичної особи.

ДІЇ, ВИКОНАНІ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ

Міністерством економічного розвитку і торгівлі України наразі розробляється проект закону щодо внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі», яким, серед іншого, передбачається впровадження поняття «консорціум» задля забезпечення правової можливості для участі групи суб'єктів господарювання як учасників процедур.

ПРОБЛЕМА/ЗАВДАННЯ

СИСТЕМНИЙ ЗВІТ

«ПІДКЛЮЧЕННЯ ДО ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ»

Реалізувати комплекс законодавчих кроків, які повинні бути запроваджені в рамках цілісної стратегії реформи з метою того, щоб зробити процедуру підключення до електропостачання швидшою і дешевшою, а також щоб мінімізувати корупційну складову, яка притаманна різним етапам надання послуги з приєднання.

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

У системному звіті Ради міститься низка рекомендацій, спрямованих на реалізацію поставлених завдань, а саме:

ДІЇ, ВИКОНАНІ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ

19 квітня 2018 року набрала чинності постанова НКРЕКП «Про затвердження Кодексу систем розподілу» (надалі – «Кодекс») від 14 березня 2018 року № 310. Кодекс визначає функціональні права та обов'язки операторів регіональних розподільчих електричних мереж та порядок їх розвитку, а також містить умови для підключення користувачів до розподільних мереж, правила роботи розподільних мереж тощо. Наступні норми Кодексу свідчать про виконання значної частини системних рекомендацій Ради, зокрема:

передбачити можливість подання заявки на приєднання в електронному вигляді;

абзац 3 пункту 4.4.1 глави 4.4 розділу IV Кодексу;

спростити вимоги до документації, що додається до заяви про приєднання;

абзац 2 підпункту 1 пункту 4.4.2 глави 4.4 розділу IV Кодексу;

розширити способи підтвердження замовником юридичних прав на свій об'єкт або на відповідну земельну ділянку;

абзац 1 підпункту 1 пункту 4.4.2 глави 4.4 розділу IV Кодексу;

передбачити виготовлення проектної документації електропередавальною організацією без необхідності видачі замовнику технічних умов;	пункт 4.6.2 глави 4.6 розділу IV Кодексу;
встановити фіксовані терміни для погодження проектної документації і міри відповідальності у разі їх порушення;	пункти 4.2.4 глави 4.2, 4.3.3 глави 4.3, 4.5.6 глави 4.5 розділу IV, а також розділ 5 Додатків № 1 та № 3 до Кодексу;
упорядкувати існуючі плани забудови територій.	розділ III Кодексу.

ПРОБЛЕМА/ЗАВДАННЯ

СИСТЕМНИЙ ЗВІТ

«КОНТРОЛЬ ЗА
КОНТРОЛЕРАМИ: СТАН
ВПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМИ
КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ»

РЕКОМЕНДАЦІЯ РБО

Продовжити роботу з розробки інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) (ІАС ДНК) і забезпечити її введення в експлуатацію згідно з чинним законодавством до кінця 2018 року.

ДІЇ, ВИКОНАНІ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ

Державною регуляторною службою України розроблено технічне завдання з розробки інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) (ІАС ДНК). Наразі відбувається тендер на визначення виконавця.

2.3. Новий системний звіт щодо митних питань «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІЗНЕСУ У МИТНІЙ СФЕРІ»

Митниця є однією з ключових точок контакту між державою та бізнесом. Ефективність митних процедур посідає важливе місце у методиці оцінювання країн у багатьох міжнародних рейтингах. Відтак, важко переоцінити значення цієї сфери для формування іміджу країни у світовому співтоваристві в аспекті торгівлі та інвестицій.

Новий системний звіт зосереджується як на **актуальних проблемах бізнесу у митній сфері, так і окремих стратегічних напрямках її реформування.**

Так, у Звіті досліджуються питання, пов'язані із **визначенням митної вартості, неефективністю регулювання використання декларантами фінансових гарантій та відсутністю дієвих механізмів притягнення до відповідальності службових осіб митних органів.** Аналіз вказаних аспектів супроводжується відповідними рекомендаціями, переважно адресованими Мінфіну та ДФС.

Далі у Звіті вивчається проблема **повернення надміру сплачених митних платежів** та

розроблені рекомендації спрямовані на уникнення необхідності кількаразового звернення з цією метою бізнесу до судів.

Звіт продовжується комплексним аналізом проблем **класифікації товарів**, за наслідком якого надається низка рекомендацій ДФС та Мінфіну, спрямованих, головним чином, на забезпечення єдності, прозорості та послідовності правозастосовної практики.

В частині аналізу сфери **адміністративної відповідальності за порушення митних правил**, рекомендовано

привести законодавство України у цій частині у відповідність до кращих практик ЄС, забезпечуючи співмірність відповідальності з небезпечністю порушень та завданими збитками.

Звіт не оминає увагою і питання невинуватеного **втручання правоохоронних органів у процедуру митного огляду**. Набір відповідних рекомендацій зосереджується на (1) необхідності забезпечення належної міжвідомчої взаємодії правоохоронців та митників; та на (2) законодавчих змінах, які обмежать можливості правоохоронців щодо ініціювання митних оглядів та/або здійснення фактичного впливу на їх проведення.

Звітом також охоплена проблема **захисту прав інтелектуальної власності (ПІВ) під час переміщення товарів через митний кордон України**, яка була досліджена Радою з точки зору приведення законодавства України у відповідність з вимогами та стандартами ЄС. Тут Рада напрацювала відповідні рекомендації, які, зокрема, пропонують (i) розробити законопроекти, покликані вдосконалити, за європейським взірцем, процедури сприяння захисту ПІВ з боку митних органів; та (ii) створити у ДФС центр компетенції у сфері ПІВ з метою більш ефективного сприяння їх захисту.

Нарешті, Звіт містить огляд окремих стратегічних напрямків реформування

митної сфери. Відзначивши нещодавню реалізацію в Україні такої важливої реформи, як запровадження «єдиного вікна» на митниці, Рада зосередила увагу на інших очікуваних прогресивних нововведеннях, таких як **(1) повноцінне практичне застосування інституту «авторизованих економічних операторів» (АЕО); та (2) перехід до пост-митного аудиту як основної форми контролю**. З усіх цих питань Рада підготувала рекомендації, які пропонують запровадити законодавчі зміни, які (i) належним чином запустять роботу інституту АЕО; а також (ii) створять умови для поступового зміщення фокусу митного контролю зі стадії перетину товарами митного кордону на стадію пост-аудиту.

2.4. Огляд важливих розслідувань

У цьому розділі можна ознайомитися з прикладами справ, які Рада бізнес-омбудсмена успішно вирішила.

ПОДАТКОВІ ПИТАННЯ

ПРЕДМЕТ: ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ

#1

ДФС скасувала штраф на суму майже 200 млн. грн. міжнародній тютюновій компанії

Об'єкт скарги:

Державна фіскальна служба (ДФС), Офіс великих платників податків (ОВПП)

Суть скарги:

5 січня 2018 року до РБО звернулася міжнародна тютюнова компанія. Податкова звинувачувала підприємство в заниженні податкових зобов'язань на суму понад 180 млн. грн.

Наприкінці 2016 та 2017 років Верховна Рада підняла акциз на тютюнові вироби на 40% та майже 30% відповідно. Як правило, для кінцевих покупців це означає пропорційне зростання вартості продукції. Проте, за словами Скаржника, щоб різко не підіймати ціни, він запланував поступове збільшення вартості готової продукції. При цьому витрати на оплату акцизу на цей перехідний період на початку року він брав на себе. Таким чином, на початку 2017 та 2018 років виробник реалізував сигарети за ціною, нижчою собівартості.

ДФС побачила в цьому неправомірні дії Скаржника – здійснення операцій, що не відносяться до звичайної господарської діяльності, а спрямовані на заниження власних податкових зобов'язань. Відповідно, на всю партію реалізованих сигарет податкова донарахувала ПДВ та штраф на загальну суму майже 200 млн. грн.

Вжиті заходи:

Обґрунтовуючи можливі порушення законних інтересів Скаржника, інспектор Ради звернувся до ДФС з проханням всебічно та неупереджено розглянути скаргу компанії. Зокрема він наголошував, що, згідно з українським законодавством, здійснення збиткової господарської операції є правомірним, якщо така операція має належну ділову мету. В цьому випадку Скаржник відмовився від різкого підвищення ціни та пішов на короткочасну втрату маржі задля збереження частки ринку. В подальшому Скаржник поступово підняв ціни, що дозволило йому зберегти прибутковість.

#2

ДФС скасувала податкові рішення на суму понад мільйон гривень

Об'єкт скарги:

Головне управління Державної фіскальної служби в Києві (ГУ ДФС)

Результат:

Завдяки втручанню Ради, ДФС дослухалася до аргументів Скаржника та скасувала донарахування та штраф майже в повному обсязі. Справу успішно закрито на початку квітня.

Суть скарги:

13 березня 2018 року до РБО звернулася київська виробничо-дистрибуторська компанія. Підприємство не погоджувалося з висновками податкової перевірки щодо сплати понад мільйона гривень додаткових податків і штрафів.

Зокрема, ГУ ДФС оцінило деякі транзакції Скаржника протягом 2014-2016 років як фіктивні. Відповідно, підприємству донараховували ПДВ та податок на прибуток, а також штраф за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних (ПН). За словами підприємства, усі його господарські операції підтверджувалися документами, усі контрагенти перевірялись в період взаємовідносин та ознак фіктивності не мали. Компанія оскаржила податкові рішення в ГУ ДФС та звернулася за підтримкою до РБО.

Вжиті заходи:

Вивчивши матеріали скарги, інспектор Ради взяв участь у слуханнях справи Скаржника в ДФС. Крім цього, він направив лист ДФС, в якому підтримав позицію підприємства.

Результат:

За сприяння Ради, ДФС скасувала податкові рішення на суму понад мільйон гривень щодо підприємства. Залишила лише штраф за несвоєчасну реєстрацію ПН на суму менше 2 тис. грн. Справу успішно закрито.

#3

ДФС скасувала помилковий штраф та борг PR-консультанта

Об'єкт скарги:

Головне управління
Держаної фіскальної
служби (ГУ ДФС)

Суть скарги:

28 березня 2018 року до РБО звернулася Марина Стародубська, PR-консультант, що працює як ФОП вже 14 років. За її словами, весь цей час вона вчасно сплачувала податки і подавала декларації. Крім того, на початок кварталу на її податковому рахунку була переплата. Але в березні цього року податкова додала підприємці податкове зобов'язання та нарахувала штраф в понад 50 тис. грн.

3 березня Стародубська отримала SMS з текстом «податкова. наберіть. треба зустрітися». Спочатку підприємця подумала, що це шахраї, і нічого не відповіла. Але потім отримала лист з ГУ ДФС, в якому йшлося про те, що у підприємця занижені податкові зобов'язання. З самого ж документа було зрозуміло, що у даного ФОП зафіксована переплата, на яку нараховано штраф в розмірі понад 10 тис. грн. Відповідно, Скаржниця отримала довідку в районній податковій про те, що всі її податкові зобов'язання за 2017 рік сплачено і заборгованостей немає.

Підприємця розповідає, що отримала від ревізора припис про сплату штрафу 22 березня (через два дні після того, як 20 березня їй видали довідку про відсутність заборгованостей). Марина оскаржила дії ревізора ГУ ДФС. У скарзі, зокрема, зазначається, що на момент її подачі в електронному кабінеті відображався штраф, хоча рішення ревізора знаходиться в процесі оскарження, і на цей час згідно із законом штрафні санкції не застосовуються. Але на цьому труднощі з податковою не закінчилися. 13 квітня в кабінеті платника податків Марини утворився борг в понад 50 тис. грн.

Вжиті заходи:

Інспекторка РБО ретельно вивчила документи, подані ФОПом. Як виявилось в процесі аналізу, проблема підприємці полягала у наступному. В податковій не могли знайти декларацію Скаржниці за 3 квартал 2017 року. А вона була надійно схована: при реєстрації в електронній системі ДФС їй автоматично присвоїли помилкову дату – 2999 рік. Відповідно, за несплату податків за 3 квартал ДФС виписала підприємці штраф в розмірі 25% від суми податків. Крім того, оскільки система вважала, що податки за 3 квартал не сплачено, підсумувала їх як борг. Звідси і незрозуміла сума в понад 50 тис. грн.

Законодавство передбачає, що податкова повинна попереджати про помилки в поданій декларації протягом 30 днів і вимагати повторно подати документ, але в цьому випадку такого не сталося. У будь-якому випадку, штраф за помилки в декларації – 170 грн.

#4

**ДФС скасувала
донарахування
у 630 млн. грн.
машинобудівному
заводу**

Об'єкт скарги:

Державна фіскальна
служба (ДФС), Офіс
великих платників
податків (ОВПП) ДФС

Інспекторка РБО направила лист ДФС з проханням всебічно та неупереджено розглянути справу Скаржниці, прийнявши до уваги її аргументацію та позицію Ради. Крім того, інспекторка взяла участь у розгляді матеріалів скарги в ГУ ДФС.

Результат:

За результатами зустрічі, наприкінці травня ДФС скасувала всі штрафи та донарахування Скаржниці. За сприяння Ради підприємці вдалося уникнути безпідставних доплат у десятки тисяч гривень. Справу успішно закрито.

Суть скарги:

30 березня 2018 року до РБО звернулося провідне українське машинобудівне підприємство. Скаржник не погоджувався з донарахуванням ДФС податків та штрафів на суму 630 млн. грн.

На початку березня ОВПП провів податкову перевірку підприємства. За її результатами податкова збільшила Скаржнику об'єкт оподаткування податком на прибуток майже на 300 млн. грн. та ще на 285 млн. грн. нарахувала пеню за порушення порядку здійснення розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Крім того, завод мав додатково сплатити ПДВ та податок на прибуток.

Наприкінці березня підприємство оскаржило висновки податкової перевірки та звернулося до РБО.

Вжиті заходи:

Вивчивши матеріали справи, інспектор Ради надіслав листа ДФС. Він висловив правову позицію Ради та попросив податкову дослухатися до аргументів Скаржника. Інспектор також взяв участь у слуханні справи підприємства в ДФС.

Результат:

За сприяння Ради, 25 травня ДФС скасувала донарахування заводу на суму 630 млн. грн. Залишила лише донараховане зобов'язання з податку на прибуток на 17 млн. грн., яке підприємство також планує оскаржити в суді.

#5

**ДФС погодилася
переглянути висновки
перевірки щодо
порушення на суму
138 млн. грн.**

Об'єкт скарги:

Головне управління
Державної фіскальної
служби в м. Києві (ГУ ДФС)

Суть скарги:

Наприкінці квітня 2018 року до РБО звернувся київський оператор ринку нерухомості. Підприємство не погоджувалося з виявленим ДФС порушенням на суму 138 млн. грн.

Під час проведеної перевірки ДФС визначила, що Скаржник безпідставно не відніс до складу доходів кредиторську заборгованість, по якій, на думку ДФС, сплив строк позовної давності і, відповідно, вона мала бути визнана безнадійною. Позицію щодо спливу позовної давності податкова обґрунтовувала тим, що в рамках процедури ліквідації, в якій знаходилося підприємство, закінчився строк пред'явлення вимог кредиторів до нього, в тому числі щодо відповідної кредитної заборгованості.

Проте, Скаржник наполягав, що на сплив позовної давності процедури ліквідації підприємства не могли вплинути. Більше того, саму процедуру було припинено та відновлено діяльність підприємства, і не в компетенції інспекторів податкової визначати, коли закінчився відповідний строк, особливо якщо за первинними документами він не сплив. Не погоджуючись з актом перевірки, підприємство оскаржило його в ГУ ДФС та звернулося до РБО.

Вжиті заходи:

Інспектор РБО направив листа ГУ ДФС з проханням неупереджено розглянути заяву Скаржника. Під час розгляду заперечень він звернув увагу на неспівставність закінчення строку пред'явлення вимог кредиторів та спливу позовної давності, оскільки це інститути різних галузей права. Крім того, в аналогічних обставинах, коли ліквідується боржник, сама ДФС дотримується іншої позиції – заборгованість визнається безнадійною лише після припинення боржника. Інспектор РБО також запропонував ДФС, в разі згоди Скаржника, провести його повторну перевірку для належного розгляду аргументів та вивчення документів підприємства.

Результат:

Відповідно до рекомендацій Ради, 5 травня ГУ ДФС погодилося переглянути свої висновки та призначило позапланову документальну перевірку Скаржника. Справу закрито.

ПРЕДМЕТ: ПОДАТКОВІ КРИМІНАЛЬНІ СПРАВИ

#6

**Припинено
неправомірні дії
співробітника
управління
фінрозслідувань**

Об'єкт скарги:

ДФС, Слідче управління
фінансових розслідувань
Офісу великих платників
податків ДФС
(СУ ФР ОВПП)

Суть скарги:

В лютому 2018 року до РБО звернувся провідний український виробник цукру. Підприємство скаржилось на неправомірні дії співробітника СУ ФР.

У травні 2017 року ДФС провела перевірку підприємства. Операції з декількома контрагентами Скаржника податкова кваліфікувала як фіктивні. Відповідно, підприємство мало додатково сплатити понад 16 млн. грн. податку на прибуток.

Скаржник не погодився з висновками податкової перевірки та оскаржив їх у Львівському окружному адміністративному суді. Проте, за словами підприємства, слідчий СУ ФР декілька разів намагався арештувати банківські рахунки Скаржника. Крім того, слідчий поширював неправдиву інформацію про фіктивний характер господарських операцій підприємства серед його контрагентів, що шкодило діловій репутації Скаржника. Відчуваючи тиск на власний бізнес, підприємство звернулося до РБО.

Вжиті заходи:

Інспектор РБО надіслав листа Головному СУ ФР з проханням перевірити обставини по справі та забезпечити здійснення досудового розслідування без невинновданого втручання у господарську діяльність Скаржника. Крім того, скаргу підприємства двічі обговорювали на зустрічі Експертної групи з ГСУ ФР ДФС.

Результат:

За втручання Ради, ГСУ ФР ініціювало службову перевірку дій слідчого. Оскільки неправомірна поведінка підтвердилась, співробітнику СУ ФР оголосили догану. Крім того, у ГСУ ФР Скаржника запевнили, що його справу розглядатимуть неупереджено, без невинновданого втручання у господарську діяльність. Наприкінці травня представник підприємства підтвердив відсутність порушень з боку співробітників СУ ФР ОВПП.

#7

**За розповсюдження
недостовірної
інформації
правоохоронцю
загрожує кримінальна
відповідальність**

Об'єкт скарги:

Старший слідчий
Слідчого управління
фінансових розслідувань
Маріупольської
ОДПІ ГУ ДФС у Донецькій
області (СУ ФР)

Суть скарги:

В серпні 2017 року до РБО звернувся провідний український агротрейдер, який вже протягом десяти років експортує зерно до багатьох країн світу. Підприємство скаржилось, що старший слідчий СУ ФР поширювала недостовірну інформацію про фіктивність його діяльності.

На початку 2017 року юристи Скаржника випадково дізналися, що майно їх контрагента арештували у кримінальному провадженні. При цьому, обґрунтовуючи арешт майна, старший слідчий СУ ФР зазначила, що Скаржник є «фіктивним підприємством». Вона також зверталася до інших контрагентів Скаржника з вимогою надати інформацію та документи. Навіть в офіційному листуванні співробітниця СУ ФР називала бізнес Скаржника фіктивним.

Підприємство з таким статусом не погоджувалося та звернулося до Господарського суду Донецької області. Суд підтвердив, що інформація про фіктивність підприємства є недостовірною. Він зобов'язав Маріупольську податкову інспекцію її спростувати.

Таке розповсюдження недостовірної інформації посадовими особами СУ ФР шкодило діловій репутації підприємства. Деякі контрагенти Скаржника навіть зупинили з ним господарські відносини, що відобразилося на фінансовому стані компанії.

Вжиті заходи:

Позиція Ради ґрунтувалася на основоположному конституційному принципі – презумпції невинуватості особи. На переконання РБО, використовувати термін «фіктивне підприємство» без відповідного рішення суду ні в якому разі не можна. Відповідно, інспектор Ради письмово звернувся до Генерального прокурора України та Голови ДФС України. Він просив перевірити дії співробітниця СУ ФР, яка розповсюджувала недостовірну інформацію про підприємство. Більше того, він наполягав на проведенні роз'яснювальної роботи щодо необхідності дотримання принципу презумпції невинуватості особи.

#8

**Свинофермі
з Львівщини нарешті
зареєстрували
податкову накладну
на суму 145 тис. грн**

Об'єкт скарги:
Державна фіскальна
служба (ДФС)

Результат:

Генеральна прокуратура та ДФС дослухались до рекомендацій Ради. Вони провели службову перевірку дій старшого слідчого СУ ФР. За сприяння РБО, Скаржник також ініціював досудове розслідування кримінального провадження щодо співробітниці.

Відповідно до рекомендацій РБО, ДФС провела роз'яснювальну роботу серед особового складу слідчих підрозділів фінансових розслідувань. Податкова донесла своїм співробітникам, що необхідно дотримуватися принципу презумпції невинуватості особи та забезпечувати доведеність вини. Справу успішно закрито.

ПРЕДМЕТ: БЛОКУВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ

Суть скарги:

1 лютого 2018 року до РБО звернулася свиноферма з Львівщини. Протягом півроку підприємство не могло зареєструвати податкову накладну на суму 145 тис. грн.

В липні 2017 року підприємство подало документи до ДФС України для розблокування податкової накладної. Невдовзі комісія ДФС прийняла рішення про розблокування податкової накладної, однак реєстрація самої накладної багато місяців не відбувалась, без будь-яких поважних причин.

Для невеликого молодого господарства відшкодування ПДВ в розмірі 145 тис. грн. – це велика сума. Більше того, відсутність реєстрації накладної означало штрафні санкції від контрагента, якому була виписана податкова накладна.

Вжиті заходи:

Інспектор РБО письмово звернувся до ДФС України та попросив пояснити, чому досі не зареєстрували накладну. Виявилося, що незважаючи на рішення ДФС про розблокування податкової накладної, через технічну помилку податкову накладну не було зареєстровано. Довгі місяці, доки РБО не звернула на це увагу, ДФС не ліквідовувала цю помилку через неналежну співпрацю всередині самої ДФС. ІТ-департамент не вносив податкову накладну до реєстру через суперечки із Комісією ДФС щодо порядку підписання таких «задавлених» рішень Комісії, які датуються липнем минулого року.

#8

**Виробник
альтернативної енергії
відновив свідоцтво
платника ПДВ**

Об'єкт скарги:

Державна фіскальна служба (ДФС), Залізнична Об'єднана державна податкова інспекція Головного управління ДФС у Львівській області (районна ОДПІ)

Кожного тижня протягом двох місяців інспектор РБО спілкувався з відповідальною особою Комісії ДФС, а також, у травні 2018 року, із залученням посадової особи ІТ Департаменту ДФС. Справа зрушила з місця лише 23 травня – під час персональної зустрічі інспектора з Головою Комісії ДФС.

Результат:

В той же день податкову накладну нарешті зареєстрували. Скаржник так відгукнувся про роботу Ради: «Висловлюю Вам щиру подяку за професійну допомогу у вирішенні питання щодо реєстрації податкової накладної. Ще раз велике Вам дякую і в подальшому успіхів у вирішенні всіх проблемних питань!»

ПРЕДМЕТ: ПРОБЛЕМИ З ЕЛЕКТРОННИМ АДМІНІСТРУВАННЯМ ПДВ

Суть скарги:

2 березня 2018 року до Ради звернулася львівська компанія, що спеціалізується на виробництві альтернативної енергії. Протягом двох років Скаржник не міг поновити реєстрацію платника ПДВ.

Районна ОДПІ розірвала договір з підприємством, оскільки начебто не знайшла його за місцем реєстрації. Після відповідного звернення компанії, Львівський адмінсуд вирішив справу на користь Скаржника, скасував рішення податкової та зобов'язав поновити реєстрацію платника ПДВ. Проте, районна ОДПІ не поспішала з відновленням податкового статусу підприємства. Скаржник неодноразово звертався до неї, але його лише перенаправляли до ДФС України. Остання також не виконувала рішення суду та не відповідала на звернення підприємства. А тим часом діяльність підприємства була паралізована. Зокрема, компанія не могла отримати податковий кредит.

Вжиті заходи:

Детально вивчивши обставини справи, інспекторка РБО письмово звернулася до ДФС з проханням виконати рішення суду та поновити реєстрацію Скаржника як платника ПДВ.

Результат:

Відповідно до звернення Ради, 3 квітня ДФС повідомила Раду про відновлення реєстрації Скаржника платником ПДВ. Справу успішно закрито.

МИТНІ ПИТАННЯ

ПРЕДМЕТ: МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ (ЗАТРИМКА/ ВІДМОВА)

#9

**Київська митниця
скасувала коригування
митної вартості
каучуку**

Об'єкт скарги:

Київська митниця ДФС
(Київська митниця)

Суть скарги:

У грудні 2017 року РБО отримала скаргу від «КИЇВГУМА», провідного українського виробника гумовотехнічних виробів. За повідомленням Скаржника, Київська митниця необґрунтовано підвищила митну вартість імпортованих ним товарів.

У листопаді підприємство завезло партію каучуку від естонського постачальника. На підтвердження ціни товару для митного органу імпортер підготував вичерпний пакет документів. Тим не менш, Київська митниця не визнала ціну, зазначену в договорі. На переконання митного органу, надані документи не містили всіх відомостей, що підтверджують вартість каучуку. Зокрема, за даними митниці, відправник не вказав умови поставки, відповідно до правил «Інкотермс-2010». А також спеціалізована експертна установа (Держпромзовніш експертиза), яка підтвердила вартість товару, не надала копії вихідних даних та інформаційних джерел.

Не погоджуючись з коригуванням ціни, імпортер подав до митного органу скаргу та звернувся до РБО.

Вжиті заходи:

Інспектор Ради ретельно вивчив матеріали справи. У березні він направив листа ДФС, де підтримав позицію підприємства. Крім того, інспектор зустрівся з представниками ДФС для обговорення питання Скаржника. За результатами звернень ДФС погодилася розглянути додаткові документи імпортера та попросила надіслати письмове підтвердження ціни від естонського контрагента.

Результат:

За сприяння Ради Київська митниця прийняла додаткові документи Скаржника та погодила задекларовану ним митну вартість товарів. Вперше у практиці Скаржника коригування ціни не дійшло до суду, а вирішилося в адміністративному порядку. Справу успішно закрито.

ДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

ПРЕДМЕТ: БЕЗДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

#10

Розслідування підпалу автобусів нарешті зрушило з місця

Об'єкт скарги:
Національна поліція
України

Суть скарги:

В березні 2018 року до РБО звернулося підприємство «АВТО-ЕКСПРЕС», що спеціалізується на пасажирських перевезеннях, зі скаргою на бездіяльність Нацполіції. Влітку 2016 року група осіб скоїла напад на охоронця автобусної стоянки в Миколаєві та підпалила автобуси, що належали підприємству. В результаті було пошкоджено 7 транспортних засобів на загальну суму понад 2 млн. грн.

Одразу після відкриття кримінальної справи Скаржник вказав на осіб, які, на його думку, могли бути замовниками цього злочину. Він також надав відповідні докази мотиву та обставин. Незважаючи на це, зі слів Скаржника, органи досудового слідства не допитали зазначених осіб, не знайшли свідків та не відшукали авто, на якому втекли злочинці.

Скаржник неодноразово добивався зміни органу досудового слідства, проте, безрезультатно.

Вжиті заходи:

Інспектор РБО звернувся до Прокуратури Миколаївської області (Миколаївська Прокуратура) з проханням здійснити заходи щодо ефективного та об'єктивного розслідування кримінального провадження. Після цього Миколаївська Прокуратура підтвердила, що розслідування проводиться

всупереч вимогам законодавства України. Справу передали із районного відділку Нацполіції на рівень вище – до Головного управління Нацполіції в Миколаївській області, як і просив Скаржник. Кожні два тижні протягом розгляду скарги інспектор РБО зв'язувався з співробітниками обласної поліції, поки не переконався, що справа зрушила з місця.

Результат:

Наприкінці квітня Скаржник подякував РБО за належний розгляд Скарги.

ДІЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

ПРЕДМЕТ: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ЗЛОВЖИВАННЯ

#11

**Данська компанія
BIIIR відстояла право
власності на будівлю**

Об'єкт скарги:
Прокуратура Одеської
області

Суть скарги:

1 вересня 2017 року до РБО звернулася компанія BIIIR Проперті, яка є дочірнім підприємством данської інженерної компанії BIIIR. Будівлю, що належить Скаржнику, незаконно намагалися відібрати попередні власники.

Компанія BIIIR розпочала роботу в Одесі в 2014 році, після вимушеного переїзду з Луганська. Запланувавши розширення штату співробітників, у березні 2017 року підприємство придбало у фінансової компанії будівлю під офіс. А вже через декілька днів почалися проблеми. Попередній власник будівлі, «Мегас-Строй», заявив вимогу на неї.

За даними реєстру судових рішень, «Мегас-Строй» втратив право власності на дану будівлю через несплату іпотечного кредиту. Внаслідок переходу права вимоги на будівлю від одного банку до іншого, його власником стала фінансова компанія, у якої BIIIR Проперті і придбала об'єкт.

Однак, за твердженням Скаржника, «Мегас-Строй» вирішив будь-якою ціною повернути будівлю, а тому звернувся до прокуратури та суду. Прокуратуру він запевняв, що фінансова компанія заволоділа будівлею шляхом шахрайства. А у суді колишній власник повідомляв про використання фінансовою компанією способу звернення стягнення на будівлю, який не був прямо передбачений іпотечним договором.

Займаючи достатньо активну позицію, «Мегас-Строй» домігся прийняття слідчим суддею Приморського районного суду міста Одеси декількох постанов про накладення арешту на будівлю. Крім того, госпсуд у першій інстанції визнав угоду, за якою фінансова компанія придбала будівлю, незаконною і постановив повернути об'єкт компанії «Мегас-Строй».

Вжиті заходи:

У березні 2018 року інспектор Ради звернувся до Генеральної прокуратури України (ГПУ) з проханням перевірити належне ведення досудового слідства Нацполіцією у кримінальному провадженні. Для забезпечення об'єктивності розслідування справу було передано з Одеси до Києва. Протягом трьох місяців Рада постійно моніторила статус виконання рекомендацій правоохоронними органами. Протягом 2018 року інспектор декілька разів виносив справу підприємства на розгляд експертної групи з ГПУ.

Результат:

На початку червня Нацполіція прийняла рішення закрити кримінальне провадження проти Скаржника. Право власності на будівлю в Одесі знову належить BIIР Проперті. Справу успішно вирішено.

ПРЕДМЕТ: КРИМІНАЛЬНІ ПРОВАДЖЕННЯ ПРОТИ БІЗНЕСУ З БОКУ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

#12

ГПУ закрила кримінальну справу проти «Нової Пошти» за відсутністю складу злочину

Об'єкт скарги:
Генеральна прокуратура України

Суть скарги:

21 березня 2018 року до Ради звернулася Нова Пошта, провідна українська служба доставки документів та вантажів. Компанія скаржилася на безпідставні обшуки та незаконний тиск на її господарську діяльність з боку ГПУ.

16 березня правоохоронці провели обшуки в офісних та складських приміщеннях підприємства у Києві, Дніпрі, Одесі, Львові, Харкові і Полтаві. У прокуратурі повідомили, що в результаті слідчих дій вилучили документи, гроші, які не були обліковані й не оприбутковані в касі та в бухгалтерських документах. Кримінальне провадження щодо «Нової пошти» розслідували за статтями «зловживання службовим становищем» і «ухилення від сплати податків».

Вжиті заходи:

10 квітня Рада направила на адресу ГПУ офіційне звернення з проханням перевірити обставини справи та, в разі їх підтвердження, притягнути винних осіб до відповідальності. У своєму листі Рада підкреслила, що обшуки в приміщеннях Скаржника проводилися без вагомих підстав. Зокрема правоохоронці не намагалися отримати речі та документи в добровільному порядку. Крім цього, під час обшуку офісу Скаржника у Харкові, до проведення слідчих дій не допустили адвоката Скаржника.

26 квітня ГПУ відповіла, що досудове розслідування кримінального провадження триває, а проведення всіх слідчих дій в рамках цього провадження здійснюється з дотриманням вимог Кримінального процесуального кодексу України. Крім того, правоохоронний орган наголосив на неможливості розголошення даних досудового розслідування кримінального провадження.

Не отримавши в цьому листі відповіді по суті направленого звернення, 8 червня Рада винесла скаргу на розгляд Робочої групи з представниками ГПУ. В ході зустрічі Рада підкреслила, що нереагування на факти порушень під час досудового розслідування дійсно може свідчити про те, що воно використовується задля незаконного тиску на бізнес Скаржника. З огляду на зазначене, Рада рекомендувала держоргану взяти на контроль досудове розслідування кримінального провадження і забезпечити його неупереджене розслідування без невиправданого втручання у господарську діяльність Скаржника.

Результат:

14 червня ГПУ закрила кримінальне провадження проти підприємства за відсутності складу злочину. У листі до Ради «Нова Пошта» зазначила: «Ми вдячні Раді бізнес-омбудсмена за підтримку у відстоюванні наших прав і законних інтересів. Особливо приємно відзначити проведений Вашою командою професійний аналіз дій посадових осіб ГПУ у рамках досудового розслідування цього провадження. Вважаємо, що закриття кримінальної справи стало можливим саме завдяки втручання Раді бізнес-омбудсмена!»

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ

ПРЕДМЕТ: ІНШІ ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ

#13

**Експертам Держпраці
за пропуски
екзаменів – догана**

Об'єкт скарги:

Комісія Головного
управління Держпраці у
Київській області (Комісія
ГУ Держпраці)

Суть скарги:

13 березня 2018 року до РБО звернувся навчальний центр, що готує та підвищує кваліфікацію фахівців з питань безпеки та охорони праці. Починаючи з серпня 2017 року, Скаржник не міг завершити навчання своїх студентів, оскільки співробітники ГУ Держпраці, які входили до складу екзаменаційної комісії, декілька разів не приїжджали на іспити або залишали запити Скаржника без відповідей.

За понад 15 років роботи в Україні підприємство випустило тисячі дипломованих студентів технічних спеціальностей і створило потужну базу для підготовки фахівців. Відповідно до учбового процесу, наприкінці навчання вся група складає іспити. Законодавство визначає, що фінальна оцінка знань з цих предметів має здійснюватися територіальними комісіями Держпраці. Без них неможливо провести іспит та видати дипломи про проходження курсу.

Проте у серпні 2017 року у Скаржника почалися проблеми. Експерти територіальної комісії Держпраці стали систематично ігнорувати запити Скаржника. Загалом, через їх неявку зірвалося 16 підсумкових оцінювань. Для студентів, які є дорослими працюючими людьми, це втрачений робочий час та нерви. Непроходження оцінки два рази поспіль означає для них втрату роботи. А для підприємств, на яких вони працюють, це може загрожувати зупиненням виробничих процесів: вимикатимуться котельні, вантажопідймальні крани, відключатимуться від електромережі установки, які обслуговують ці працівники.

Підприємство зверталося зі скаргою до Міністерства соціальної політики України (Мінсоцполітики). Проте відомство лише підтвердило, що питання місця проведення засідання комісії законодавчо не врегульовано, а правових інструментів впливу на членів комісії немає.

Вжиті заходи:

Заступник бізнес-омбудсмена та інспекторка РБО зустрілися з представниками Держпраці та ГУ Держпраці, щоб розібратися в суті скарги та почути позицію держоргану. За результатами зустрічі, інспекторка Ради письмово попросила прокоментувати факти, озвучені Скаржником. Як виявилось, Мінсоцполітики ще у березні доручило Держпраці провести

службову перевірку дій працівників ГУ Держпраці у Київській області. Дисциплінарне провадження проти окремих працівників тривало до середини травня.

Результат:

Наприкінці травня Раду повідомили, що двом співробітникам Держпраці винесено догану. Держорган зобов'язався в подальшому уникати необґрунтованих затримок з наданням комісій для оцінки знань. На початку червня Скаржник повідомив, що справу успішно вирішено.

Крім того, Рада винесла питання Скаржника на рівень Мінсоцполітики. Відомство розгляне підготований Держпрацею проект для вирішення спірних питань порядку надання спеціалістів з перевірки знань питань охорони праці.

ДІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ РЕГУЛЯТОРНИХ АГЕНЦІЙ

ПРЕДМЕТ: НКРЕКП

#14

Встановлено прозорі правила доступу до інфраструктури для телекомунікаційних мереж

Об'єкт скарги:

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП)

Суть скарги:

У лютому 2016 року до РБО з колективною заявою звернулася асоціація Інтернет-провайдерів. Вона скаржилася на бездіяльність НКРЕКП щодо порушень власниками об'єктів інфраструктури ліцензійних умов та необґрунтованого завищення тарифів.

У маленьких містах та селах проводити Інтернет досить складно. Для того, щоб забезпечити кінцевих споживачів Інтернетом, провайдери використовують існуючі електричні та телекомунікаційні мережі, сплачуючи за доступ власникам об'єктів інфраструктури. Вартість доступу повинна розраховуватися відповідно до затверджених методик.

Проте, за словами Скаржника, деякі власники об'єктів інфраструктури встановлювали неринкові суми оплати. Крім того, для різних провайдерів однакові послуги коштували по-різному. Таким чином, для частини гравців ринку надання послуг Інтернет-зв'язку ставало економічно необґрунтованим. А пересічні користувачі найвіддаленіших куточків України просто залишалися без доступу до Мережі.

Вжиті заходи:

В процесі вивчення справи, інспектор Ради виявив, що проблема була системною та стосувалася багатьох регіонів України. Питання розрахунку тарифів не було врегульовано на нормативно-правовому рівні. Таким чином, Рада рекомендувала НКРЕКП доопрацювати правила використання об'єктів інфраструктури для розміщення телекомунікаційних мереж.

Результат:

04 червня 2017 року набув чинності закон «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж». В законі визначаються максимальні рамки вартості приєднання до електромереж та наводяться правила щодо створення телекомунікаційних мереж. Відповідальним за дотримання правил, прописаних в законі, призначено Міністерство енергетики та вугільної промисловості.

Навесні 2018 року Кабмін погодив Правила та Методику розрахунку плати за доступ до елементів інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку, розроблені НКРЕКП. Додатково інспектор РБО письмово звернувся до Міненерговугілля щодо необхідності затвердження аналогічних документів для доступу до об'єктів електроенергетики. У червні 2018 року Скаржник повідомив Раду про відсутність нових порушень прав інтернет-провайдерів власниками/операторами мереж. Предмет скарги було успішно вирішено.

СПІВПРАЦЯ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

Однією з ключових цілей Ради бізнес-омбудсмена є забезпечення ефективної системної комунікації бізнесу з владою, органами державної влади та місцевого самоврядування, а також підприємствами, які перебувають у державній власності або підпорядковані державним органам. Крім того, Рада сприяє постійному діалогу між бізнесом і урядом.

3.1. Співпраця з державними органами

РОБОТА МІЖВІДОМЧОЇ КОМІСІЇ З ЗАХИСТУ БІЗНЕСУ

У звітному кварталі Міжвідомча комісія з питань дотримання правоохоронними органами прав і законних інтересів громадян (Комісія) розглянула два випадки порушень співробітниками Державної фіскальної служби і Генеральної прокуратури. Один з них пов'язаний з проблемами ведення кримінального провадження – відсутні узгоджені податкові зобов'язання. Другий стосувався невиконання судового рішення слідчого судді щодо повернення майна. За підсумками

розгляду цих випадків Комісія дала вказівку ДФС розібратися в ситуації.

Всього через Комісію Рада отримала вісім скарг підприємців щодо порушень з боку правоохоронних органів.

Нагадаємо, що всі звернення, отримані Комісією, після попереднього опрацювання протягом трьох робочих днів направляються для аналізу в Раду бізнес-омбудсмена. Далі скарги розглядаються відповідно до Регламенту Ради.

НОМІНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ: ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ

Бізнес-омбудсмен
Альгирдас Шемета увійшов
до складу Комітету
з призначення керівників
особливо важливих для
економіки підприємств
(Номінаційний комітет)

у якості Незалежного члена.
Серед постійних учасників
Номінаційного комітету
чотири представники Уряду
та чотири Незалежних
члени.

У звітному кварталі
Номінаційний комітет
схвалив, а Уряд затвердив
Наглядову раду публічного
акціонерного товариства
«Укрзалізниця».

КІЛЬКІСТЬ ЗУСТРІЧЕЙ ЕКСПЕРТНИХ ГРУП У ДРУГОМУ КВАРТАЛІ 2018 РОКУ:

Експертні групи є платформою для відкритого і прозорого розгляду конкретних скарг, а також щодо вдосконалення законодавства, яке регулює підприємницьку діяльність, і усунення бар'єрів, що перешкоджають веденню бізнесу в Україні.

	Кількість зустрічей експертних груп	Кількість розглянутих кейсів
Державна фіскальна служба України	7	23
Міністерство екології та природних ресурсів України	2	4
Прокуратура України	2	13
Національна поліція України	1	11
Служба безпеки України	2	5
Всього	14	56

Рада бізнес-омбудсмена продовжує роботу експертних груп в межах підписаних меморандумів про співпрацю з ключовими державними органами: Державною фіскальною службою, Київською міською державною адміністрацією, Національною поліцією України, Національним агентством із запобігання корупції, Державною регуляторною службою, Міністерством юстиції України, Національним Антикорупційним Бюро, Міністерством екології та природних ресурсів.

3.2. Перший рік роботи Всеукраїнської мережі доброчесності та комплаєнсу

За сприяння Ради 30 травня 2018 року відбулися Перші щорічні збори учасників Всеукраїнської мережі доброчесності та комплаєнсу (Мережа).

Партнерами заходу, що об'єднав понад 100 гостей, також виступили Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Організація економічного співтовариства та розвитку (ОЕСР), ПРООН в Україні, Organic Systems, Sanofi, Redcliffe Partners, Basel Institute, Pohlmann & Company та Siemens в Україні.

Нагадаємо, що в травні 2017 року ми разом з партнерами ініціювали створення UNIC, а вже за рік Мережа:

Провела чотири заходи з розвитку ділової доброчесності в рамках Business Integrity Week та шість інших навчальних заходів

Розробила Стандарт UNIC на основі ISO 37001:2016 та Методологію сертифікації

Збільшила кількість учасників на третину

Випустила перший річний звіт «Створюємо бізнес можливості» та два Дайджести ділової доброчесності

Ми вітаємо Мережу з такими досягненнями та сподіваємося на її подальше розширення та успішний розвиток.

3.3. Зв'язки з громадськістю

Комунікації надзвичайно важливі для нашого офісу. Ми співпрацюємо з засобами масової інформації та використовуємо цифрові канали комунікації, аби забезпечити якнайширше інформування стейкхолдерів про нашу діяльність.

НАШІ ЕКСПЕРТИ БУЛИ СПІКЕРАМИ НАСТУПНИХ ВАЖЛИВИХ ПОДІЙ:

04/04/18

Засідання міжвідомчої комісії з питань забезпечення дотримання правоохоронними органами прав та законних інтересів осіб, організоване Кабінетом Міністрів України

10/04/18

Круглий стіл «Як фінансовий омбудсмен захистить споживача фінансових послуг», організований в рамках проекту діяльності Агенства США з міжнародного розвитку

13/04/18

V Міжнародний податковий форум, організований «Юридической практикой»

17/04/18

Установче засідання Ради з міжнародної торгівлі, організоване Кабінетом Міністрів України

19/04/18

SUP DAY FORUM – Всеукраїнський діловий форум, організований Спілкою Українських Підприємців

24/04/18

Воркшоп на тему «Compliance», організований Німецько-Українською промисловою палатою

25/04/18

Зустріч в Київській торгово-промисловій палаті з членами Ради і Президії Київської торгово-промислової палати, організована Київською торгово-промисловою палатою (КТПП)

11/04/18

Презентація результатів діяльності Ради бізнес-омбудсмена норвезьким студентам, організована Києво-Могилянською академією, Посольством Королівства Норвегії

27/04/18

Міжнародна науково-практична конференція «Становлення та перспективи розвитку державної системи захисту критичної інфраструктури в Україні. Кримінологічна оцінка ризиків і загроз», Яремче, організована ОБСЄ і СБУ

14/05/18

Юридична вища школа «Конкурентні виклики сьогодення», організована «Юридической практикой»

14/05/18 – 18/05/18

Тиждень ділової доброчесності, організований Всеукраїнською мережею доброчесності та комплаєнсу

15/05/18

Круглий стіл «Закон про товариства з обмеженою відповідальністю: чи стане легше захищатися від рейдерства?», організований Українською національною асоціацією юристів

16/05/18

Презентація Програми «Підтримка прозорого управління земельними ресурсами в Україні», організована Світовим Банком та ЄС

23/05/18

Зустріч з комісаром ЄС Йоганнесом Ганом та представниками бізнесу, організована Європейською Бізнес Асоціацією

24/05/18

Балканський форум з комплаєнсу та етики, організований Східно-Західним форумом з етики та комплаєнсу та АТП

24/05/18

Міжнародний інвестиційний форум «Тернопільська область INVEST 2018», організатор Тернопільська обласна державна адміністрація

25/05/18

Зустріч Національної інвестиційної ради з Президентом України, організована Адміністрацією Президента України

30/05/18

IV Український антимонопольний форум, організований «Юридической практикой»

30/05/18

Річні збори членів
Всеукраїнської
мережі доброчесності
та комплаєнсу

31/05/18

CEO Breakfast – Дискусія
«Чи закон припинив тиск
на бізнес?», організований
Kyiv Post

31/05/18

Відкрита дискусія Міністра
фінансів з представниками
бізнесу «Уряд та бізнес:
як усунути перешкоди»,
організована Міністерством
фінансів України

31/05/18

Дискусія «Про податки без
кримінального майбутнього»,
організована AVELLUM,
Діловою радою США
та «Юридической практикой»

11/06/18

Засідання Міжвідомчої
комісії з питань
забезпечення
правоохоронними органами
прав та законних інтересів
фізичних осіб, організоване
Кабінетом Міністрів України

14/06/18

VI Міжнародний
судово-правовий
форум, організований
«Юридической практикой»,
Державною судовою
адміністрацією України,
ОБСЄ та Міністерством
юстиції України

21/06/18

Зустріч Прем'єр-міністра
з бізнес-асоціаціями для
обговорення ініціатив
уряду щодо боротьби
з незаконним імпортом
в Україну

25/06/18

Зустріч з Головою
Верховного Суду України

26/06/18

Другий щорічний
Національний форум
розвитку малого
та середнього бізнесу,
організований Торгово-
промисловою палатою
України

27/06/18

Міжнародна конференція
з питань українських
реформ «Рушій змін»,
Копенгаген, Данія,
організована за
підтримки Реформ України
та посольства Данії

27/06/18

Круглий стіл «Альтернативні
методи захисту бізнесу»,
організований КТПП

Засоби масової інформації

З початку роботи у травні
2015 року РБО згадували

19 000+ разів

99%

згадувань позитивні
та конструктивні.

В цьому кварталі наші
інтерв'ю публікували
провідні українські ЗМІ:

- Інтерфакс
- Новое Время Бізнес
- Фокус
- delo.ua
- Юридическая практика
- QNA
- TaxLink

Ми неодноразово
висвітлювали результати
нашої роботи на
телебаченні:

- 1+1
- 5 канал
- 4 канал
- Idealist.Media

та на радіоефірах:

- Радіо Голос Столиці
- Радіо Хаят

**РБО співпрацює
зі ЗМІ на засадах
інформаційного обміну
і не надає фінансової
компенсації видавцям
або журналістам
за згадування
її діяльності або спікерів.**

Facebook

@BusinessOmbudsmanUkraine

Наразі маємо 3800+ читачів – без використання платної реклами, лише за допомогою органічного охоплення. Ми використовуємо Facebook, щоб ділитися новинами про наш офіс, результати нашої роботи, а також іншими цікавими фактами.

Instagram

@business_ombudsman_council

За допомогою аккаунту в Instagram ми показуємо робочу атмосферу нашого офісу. Цінності та принципи, якими ми ділимося, уможливають спілкування з нашою аудиторією на більш глибокому, довірчому рівні.

Twitter

@Bus_Ombudsman

Ми використовуємо цей канал, щоб оперативно донести наші повідомлення переважно англомовній аудиторії.

YouTube

@Рада бізнес-омбудсмена

Ми знімаємо цікаві та інформативні відео-інструкції щодо подачі скарг, ділимося лайфхаками, демонструємо успішні кейси у відео-форматі. Канал YouTube дозволяє нам заручитися довірою та авторитетом серед наших користувачів.

LinkedIn

@Business
Ombudsman Council

Ми постійно інформуємо
бізнес-спільноту
про результати нашої
роботи.

РБО ФІНАНСУЄТЬСЯ

через цільовий мультидонорний рахунок Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), відкритий у 2014 році.

ДОНОРАМИ Є

Європейський Союз

Велика Британія

Данія

Італія

Нідерланди

Німеччина

Польща

США

Фінляндія

Франція

Швейцарія

Швеція

Японія

БЦ «Поділ Плаза»,
вул. Спаська, 30А,
Київ 04070, Україна
(вхід зі сторони вул. Сковороди, 19)

Тел: +380 (44) 237-74-01
Факс: +380 (44) 237-74-25
Електронна пошта: info@boi.org.ua

www.boi.org.ua
www.facebook.com/BusinessOmbudsmanUkraine